

Šiame
numeryje:

Dar apie Vydūno fondą.
Mirusių ASS narių
prisiminimas. Laiškas
iš Australijos.
Skiltis ir skiltininkas.
2 psl.

Ar tai sovietmečio
nostalgijos priepuolis?
Seimo rinkimai: tarp
pirmosios ir antrosios
bangos. Nulems rinkėjų
savimonė ir savigarbą.
3 psl.

Laiškai, nuomonės ir
komentarai.
Šeiminkavimo
kertelė.
4 psl.

Klaipėdiečiai pasitiko
novelės rudenį.
5 psl.

Vėlinių išskilmės Šv.
Kazimiero lietuvių
kapinėse. Union Pier
Lietuvių draugijos
šventė. „Kaukių balius“
Brighton Parke.
6 psl.

Sportas

* Belgijoje vykusiose
Tarptautinės sportinių šo-
kių federacijos (IDFS) varžy-
bose Lotynų Amerikos šokiuose
septintąją vietą užėmė Saulius
Skambinas ir Sandra Kniaze-
vičiūtė.

* Arūnas Balčiūnas an-
trus metus iš eilės laimėjo
24-ą kartą Echternach su-
rengtą tradicinį maratono bėgi-
mą. Lietuvis 42 km 195 m dis-
tanciją įveikė per 2 valandas 26
minutes ir 16 sekundžių.

* Šiauliuose vyksiuose
trijų Baltijos šalių stalo te-
niso čempionate moterų vie-
netų varžybas laimėjo Inga
Kardauskaitė. Antrąją vietą
užėmė kita Lietuvos stalo te-
nisinkė Lina Misikonytė, o tre-
čiąją vietą tenkinosi estė Katlin
Latt.

* Vengrijos sostinėje vy-
kusiose pasaulio jaunimo
dziudo pirmenybėse dvide-
šimtąją vietą komandų rikiuo-
tėje kartu su Bulgarija, Rumu-
nija ir Uzbekistanu (dalyvavo
62 komandos) pasidalijo Lietu-
vos rinktinė. Bronzos medali
Lietuvai svorio kategorijoje iki
100 kg iškovojo Tomas Vaiče-
konis.

* 280-ąją vietą pajėgiau-
sųjų pasaulio tenisinių
vietai letelėje ITTF (Bayer
USTA) Professional Tennis
Classic turnyre JAV paky-
rė pralaimėjimą bei pasitraukė iš
tolesnės kovos.

Naujausios
žinios

* Lietuva steigs ambas-
adą Šveicarijoje.

* Lietuvos mokesčių sis-
tema — tarp mažiausiai dis-
kriminacinių visoje ES.

* Lietuvoje lankysis Bos-
nijos ir Hercegovinos užsie-
nio reikalų ministras.

* Lietuvoje tik vienas
procentas vyrų ima tėvystės
atostogas.

Vallutų santykis
1 USD — 2.765 LT
1 EUR — 3.452 LT

Politologai nevienareikšmiškai vertina
prezidento V. Adamkaus šimtadienį

Vilnius, spalio 19 d. (ELTA) — Sukakus prezidento Valdo Adamkaus antrosios kadencijos šimtadieniui, politologai mato prezidentūros pažangą užsienio politikos atžvilgiu, bet pasigen-
da prezidento aktyvumo vidaus politikos klausimais ir abejoja naujosios patarėjų komandos pajėgumu.

„Užsienio politikoje yra teigiamų poslinkių. Mėginama gai-
vinti sušlubavusius ryšius su užsienio valstybėmis. Tačiau ne-
pastebėta, kad prezidentas bū-

tų ką nors reikšmingesnio nu-
veikęs vidaus politikoje. Sunku
ko nors tikėtis per šimtą dienų,
bet, šiaip ar taip, prezidentas
turėjo progą pareikšti tvirtesnę
nuomonę kai kuriais vidaus po-
litikos klausimais“, antradienį
sakė Teisės universiteto Valsty-
binio valdymo fakulteto Polito-
logijos katedros vedėjas prof.
Vyngandas Paulikas.

Pasak jo, dar anksti kalbėti,
ar V. Adamkus vykdo rinkimų
kampanijos metu duotus pa-
žadus ir laikosi numatytų prio-

ritetų — skirti daugiau dėmesio
vidaus politikai, socialinėms
problemoms. Tačiau V. Paulikas
pripažino išvėlgiąs spragų da-
bartinės prezidento patarėjų ko-
mandos darbe.

Prezidentūros darbo spragų
pastebėjo ir Vytauto Didžiojo
universiteto Politikos mokslų ir
diplomatinės instituto direkto-
rius Antanas Kulakauskas.
„Komanda — jauna ir nauja. Ji
nepakankamai patyrusi, galbūt
neapėmia visų informacijos ka-
nalų“, sakė A. Kulakauskas.

Jo teigimu, prezidentūroje
galėtų būti daugiau visuomeni-
niais pagrindais dirbančių pro-
fesionalų, visuomenėje žinomų
žmonių.

„Prezidentas yra kalbėjęs
apie tai, ko jo komandoje kol kas
nematyti — visuomeniniais pa-
grindais dirbančių patarėjų
strateginės grupės. Negirdėjau,
kad tokia grupė būtų formuoja-
ma.

Jei prezidentas nori vaidinti
aktyvų vaidmenį, negausaus
dabartinių Nukelta į 5 psl.

Darbo partija
kovos dėl
premjero
posto

Vilnius, spalio 19 d. (BNS) — Darbo partijos vadovas Vik-
toras Uspaskichas prieš antrąjį
Seimo rinkimų ratą atvirai pa-
reiškė, jog Darbo partija sieks
Vyriausybės vadovo posto.

„Aš esu partijos pirminin-
kas ir premjero postas tai yra
ne tik kėdė, tai yra partijos at-
sakomybė. Todėl mes, Darbo
partija, nesikratysime to posto
ir kovosime už tą postą, kad
prisiimtume atsakomybę už sa-
vo pažadus ir sukurtą progra-
mą“, sakė V. Uspaskichas.

Iki šiol per Seimo rinkimų
kampaniją V. Uspaskichas ven-
gė aiškių atsakymų į klausimus
apie premjero postą. Po pirmojo
rinkimų rato V. Uspaskichas
teigė, jog tai, kas sės į premjero
kėdę, spės ne jis, o būsimojo
susivienijimo partneriai drau-
ge. Svarbiausius sprendimus V.
Uspaskichas tikino derinsias ir
su savo vadovaujama Darbo
partija.

Socialdemokratų vadovas,
dabartinis premjeras Algirdas
Brazauskas savo ruožtu ne kar-
tą yra pareiškęs, jog viena es-
minių socialdemokratų kelia-
mų sąlygų sudarant koalicijas
būsias būtent premjero postas,
kurį socialdemokratai būtinai
sieks išlaikyti. Priešingu atveju
A. Brazauskas tvirtina neisias į
koaliciją su Darbo partija.

Akių šviesą parodoje atstoja formos ir kvapai

Vilnius, spalio 19 d. (ELTA) — Akliesiems ir silpna-
regiams skirtoje muziejinėje
parodoje „Liečiu — matau“ lan-
kytojai galės ne tik paliesti ob-
jektus, sukurtus pagal žinomų
tarpukario Lietuvos dailininkų
paveikslus, bet ir pajusti jų
nuotaiką, jausmus ir net kva-
pus.

Lietuvos dailės muziejaus
Radvilų rūmuose antradienį
atidarytoje unikaloje edukaci-
nėje parodoje greta muziejinių
Justino Vienožinskio, Adomo
Galdiko, Antano Gudaičio, An-
tano Samuolio, Vlodo Drėmos,
Vytauto Kairiūkščio ir Vlodo
Eidukevičiaus tapybos drobių
eksponuojami liečiami objektai
iš stiklo, tekstilės, keramikos,
metalo, medžio, atkartojantys
tapybos darbus.

Šių objektų autoriai —
šiuolaikiniai profesionalūs dai-
lininkai — skulptorius Šarūnas
Arbačiauskas, stiklo menininkė
Vaida Andrašiūnaitė, tekstili-
ninkė Sigita Blažiūnaitė, tapy-
tojai Rūta Katiliūtė, Eikantas
Pakalka ir keramikas Vyngantas
Vasaitis į savo pjaustytus, lip-
dytus, austus taktilinius ekspoa-
tus žiūri kaip į paveikslą ir
žiūrovo tarpininką.

Pasak parodos rengėjų, lie-
čiamųjų objektų autoriai nesie-

Pilietinės visuomenės institutas Prezidentūroje antradienį surengė diskusiją apie ES paramos panaudojimo skai-
drumą bei efektyvumą. Diskusijoje dalyvavo prezidentas Valdas Adamkus (d), Pilietinės visuomenės instituto va-
dovas Darius Kuolys (2d), taip pat mokslininkai, įvairių sričių žinovai. Ieškota atsakymų į klausimus, ar politikų
pažadai, kad ES parama svariai pagerins Lietuvos visuomenės gyvenimą, bus ištesėti, ar skaidriai ir tiksliai
panaudojamos ES paramos lėšos.

Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

Prezidentas jaučiasi vienišas

Vilnius, spalio 19 d. (ELTA) — Trečiądienį prezidentas Val-
das Adamkus mini savo antro-
sios kadencijos šimtadienį, ku-
ris gerokai skiriasi nuo pirmųjų
šimto dienų rūmuose S. Dau-
kanto aikštėje.

78-ąjį gimtadienį netrukus
švėsiantis V. Adamkus, išskirti-
niame interviu „Lietuvos rytui“
pripažinęs, kad pastaruoju me-
tu pasijunta vienišas.

„Ko gero, daug ką nustebin-
siu pasakęs, kad Turniškėse su

Alma jaučiamės tokie vieniši,
kaip niekad anksčiau. Bet koks
bendravimas apgaubtas oficia-
lumo ir šaltumo. Man stinga pa-
rasto, žmogiško bendravimo“,
prisipažino V. Adamkus.

„Mane labiausiai pribloškė
žmonių abejingumas. Visus me-
tus politikai diskutavo, kuri
partija geriausia, o kuri — pra-
žūtinga. Tuo tarpu žmonėms ir
šias diskusijas — nusispjaut.
Jie rinkimus faktiškai ignora-
vo“, stebėjosi prezidentas.

Maskva
pripažino,
kad tranzitas
yra trišalė
problema

Haga/Vilnius, spalio 19 d. (BNS) — Rusijos užsienio rei-
kalų ministras Sergej Lavrov
pareiškė, jog Kaliningrado kro-
vinių tranzito problemą turi
spręsti Europos Sąjungos, Lie-
tuvos ir Rusijos „trikampis“.

„Mes ieškosime šios proble-
mos sprendimo šiame trikam-
pyje — Europos Sąjunga, Lie-
tuva ir Rusija“, sakė ministras
spaudos konferencijoje po Ha-
goje vykusio Rusijos ir ES treje-
to susitikimo.

S. Lavrov sakė, kad būtų
galima pasirašyti susitarimą
dėl Kaliningrado krovinių tran-
zito grafiko.

„Mes išgirdome patikini-
mų, kad Nyderlandų URM va-
dovui Bernard Lot Maskvoje
perduotame dokumente iškelti
klausimai nagrinėjami, tikima-
si pažangos, nes tai svarbus
klausimas, susijęs su būtinybe
spręsti susikaupusias sociali-
nes problemas“, sakė S. Lavrov.

Pasak jo, krovinių tranzito
tarp Kaliningrado srities ir li-
kusios Rusijos dalies sąlygos
pastaruoju metu pablogėjo,
mutinės procedūra pabrango
pusantro karto, iškyla keblumų
dėl sanitarijos kontrolės.

Užsienio reikalų ministras
Antanas Valionis atkreipė dė-
mesį į tai, jog „pagaliau Rusija
skelbia, kad Kaliningrado kro-
vinių tranzito reikalas yra tri-
šalis ES, Lietuvos ir Rusijos de-
rybų reikalas, o ne reikalauja iš
Briuselio mus priversti pakeis-
ti tranzito sąlygas“.

A. Valionis pabrėžė, kad
šiuo klausimu suformuota tarp-
žinybinė darbo grupė.

Seimas pritarė P. Malakauskio
skyrimui STT vadovu

Vilnius, spalio 19 d. (ELTA) — Seimas parėmė Lie-
tuvos prezidento Valdo Adam-
kaus pateiktą Povilo Malakaus-
ko kandidatūrą į Specialiųjų
tyrimų tarnybos (STT) direkto-
riaus pareigas.

Už nutarimo projektą, ku-
riuo pritarta šiai kandidatūrai,
balsavo 68 Seimo nariai, niekas
nebuvo prieš, 5 parlamentarai
susilaikė. Visų Seimo frakcijų
atstovai palankiai vertino P.
Malakauskio kandidatūrą ir ne-
turėjo jam priekaištų.

Seimo Socialdemokratinės
koalicijos frakcijos seniūnė Ire-
na Šiaulienė, pabrėždama pre-
tendente didelę valstybinio dar-
bo patirtį, išreiškė pritarimą P.
Malakauskio kandidatūrai. „Ti-
kimės, kad ta patirtis padės
jam ir toliau deramai eiti šias
pareigas“, sakė ji valdantiosios
frakcijos vardu.

Naujosios sąjungos frakci-
jos seniūnas Alvydas Rama-
nauskas pažymėjo, kad sociali-

Povilas Malakauskas
Tomo Černišovo (ELTA) nuotr.

beralai remia pateiktą kandi-
datūrą.

Seimo Liberalų ir centro są-
jungos frakcijos seniūnas Eli-
gijus Masiulis sakė, kad STT
reikalingas vadovas, kuris už-
tikrintų šios tarnybos sklandų
darbą ir įstatymų laikymąsi.

Prezidentūra rengia smūgį
A. Brazauskui ?

Vilnius, spalio 19 d. (ELTA) — Antradienį premjeras Algir-
das Brazauskas pasveikino pre-
zidentą Valdą Adamkų šimto
dienų sukakties proga ir aptarė
galimus antrojo Seimo rinkimų
rato rezultatus bei galimas koa-
licijas.

Neoficialiomis žiniomis,
prezidentas svajoja apie prem-

jera konservatorių, rašoma
„Respublikoje“.

„Respublikos“ žiniomis,
prezidentas puoselėja svajonę
pavesti konservatorių suda-
ryti Vyriausybę, o A. Brazauską
išstumti iš valdžios į pensiją.
Prezidentas neslepia palanku-
mo konservatorių vadovui An-
driui Kubiliui.

Pirmąją balsavimo paštų dieną —
pranešimai apie balsų pirkimą

Vilnius, spalio 19 d. (ELTA) — Nepaisant didesnio policijos
dėmesio, jau pirmąją balsavimo
paštų antrajame Seimo rinkimų
rate dieną nepavyko išvengti in-
cidentų.

Lietuvos socialdemokratų
partijos stebėtojai Zarasų-Visa-
gino vienmandatėje rinkimų
apygardoje antradienį pranešė
Zarasų rajono Stelmuzės mies-
telyje užfiksavę balsų pirkimo
faktą.

Kaip socialdemokratų in-
formavo Vyriausiąją rinkimų
komisiją (VRK), vienos partijos
atstovai už reikiama balsavimą

rinkėjui „sumokėdavo“ buteliu
alaus. Anot stebėtojų, kurios
partijos atstovai nesilaikė rin-
kimų tvarkos, matėsi akivaiz-
džiai.

VRK pirmininkas Zenonas
Vaigauskas įpareigojo apygar-
dos rinkimų komisiją ištirti šį
skundą.

Be to, vienas vilnietis an-
tradienį telefonu informavo ma-
tesę perkant balsus prie sostinės
Jeruzalės pašto skyriaus.

Pasak Z. Vaigausko, kitų di-
desnių rinkimų tvarkos pažeid-
imų pirmąją balsavimo paštų
dieną kol kas neužfiksuota.

V. Putin nebenori į Lietuvą

Vladimir Putin AP nuotr.

Vilnius, spalio 19 d. (BNS) — Dėl pastaruoju metu pablogė-
jusios Lietuvos ir Rusijos san-
tykių iki kitų metų pabaigos
gali neįvykti ilgą laiką planuo-
tas Rusijos prezidento Vladimir
Putin vizitas į Lietuvą.

Kaip antradienį rašo dien-
raštis „Kauomo diena“, anksčiau
buvo kalbėta, kad šis vizitas ga-
li įvykti jau šiemet, vėliau pra-
nešta, jog vizitas atidedamas
kitų metų pavasarį.

Apie tai, kad Rusijos pre-
zidentas V. Putin ketina atvykti į
Lietuvą oficialaus vizito, buvo
prabilta dar pernai. Tuomet
pranešta, kad prasideda pasi-
rengimas šiam vizitui, kuris

neva turėjo įvykti iki metų pa-
baigos.

Vėliau, Rusijos prezidento
rinkimų kampanijos metu ir
tuoj po jos, kai Lietuva tapo vi-
sateise NATO nare, apie vizito
rengimą buvo paminėta, tačiau
skelbta, jog jis tebevyksta, ieš-
koma galimybių.

Lietuvos prezidentas Val-
das Adamkus liepos 13-ąją, kitą
dieną po inauguracijos, spau-
dos konferencijoje užsiminė:
„Diplomatiniais kanalais atėjo
informacija, kad prezidentas V.
Putin dar šiais metais irgi gali
atvykti į Lietuvą“. Tiesa, Lietu-
vos vadovas čia pat pridūrė,
kad dėl to „nėra jokios garanti-
jos, nes tokios žinios atėjo ap-
linkiniais keliais“.

Tačiau rugpjūtį diplomati-
niai šaltiniai teigė, kad nors
Rusijos vadovo vizitas į Lietuvą
tebėra rengiamas, mažai vilties,
jog jis galėtų įvykti iki šių metų
pabaigos. Dabar, atrodo, kad V.
Putin į Lietuvą gali neatvykti
iki pat 2005-ųjų pabaigos.

Kremlius jau paskelbė pre-
liminarų V. Putin kelionių ir už-
sienį šių metų pabaigoje ir kitų
pradžioje grafiką. Jame domi-
nuoja Rytų valstybės — Kinija,
Indija, Iranas bei kitos.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė
2652 W. 65 Street
Chicago, IL 60629

VYDŪNO FONDO RĖMĖJŲ GRETOSE (2)

Akademinių skautų sąjūdžio Vydūno fondas jau kuris laikas rūpinasi Jūratės Statkutės de Rosales „Balts and Lith“ knygos anglų kalba išleidimu. Šios knygos stambūs mecenatai yra inž. Aleksas ir Larisa Jankūnai, Vydūno fondui paaukoję 15,000 dol. Jankūnai ne tik finansiniai remia šį projektą, bet taip pat atstovauja knygos autoriui. Knygą išleidimui šiuo metu renka tos srities specialistas iš Argentinos, lietuvių kilmės Clemente Dedala. Knyga turės 368 puslapius, bus dokumentuota, su istorinių vietovių žemėlapiais.

Kalbėdama su Aleksu Jankūnu, užklausiui:

— Ar galėtumėte pasidalyti su skaitytojais, koks yra jūsų ryšys su lietuvių skautų organizacija ir Akademinių skautų sąjūdžio Vydūno fondu?

— Esu buvęs skautas — „geltonšlipsis“. Gerbiu jaunimą, kuris galvoja, kalba ir dirba Lietuvai. Dėl knygos išleidimo kreipiausi į Vydūno fondą, nes jis yra žinomas, kaip Lietuvos istorinių knygų leidėjas.

— Malonėkite papasakoti šiek tiek apie „Balts and Lith“ knygą ir jos autore Jūratę Statkutę de Rosales.

— Trejetą metų teko gyventi ir dirbti Venezueloje, Caracas mieste. Ten viename knygyne, atradau ir su dideliu susidomėjimu perskaičiau šią Venezuelos lietuvių, Jūratės Statkutės, ispanų kalba parašytą knygą... Jūratė yra politinio žurnalo „Zeta“ redaktorė. Skačiau jos žurnalistinius straipsnius. Mūsų pažintis per jos raštus tęsėsi net 10 metų. Susipažinau su ja, o vėliau ir su ambasadoriumi Vytautu Dambura. Grįždamas į Ameriką, parsivežiau Jūratės knygą ir pagalvojau, kad, išvertus ją į anglų kalbą, būtų paminklas mūsų tautai. XIII šimtmečiu gyvenus Ispanijos karalius Alfonsas X, Išmintingasis, buvo ne tik garsus karžygys, bet ir mokslininkas. Jis parašė labai garsią kroniką apie ispanų kalbą, istoriją, literatūrą. Šioje kronikoje jis rašo apie savo protėvius gotus. Kronika apžvelgia 4000 metų istoriją ir didžiulius geografinius plotus, nuo Baltijos jūros šiaurėje, iki Indijos — rytuose. Indija, kur gimė sanskrito kalba, gotai pasiekė 1300 B.C. Gotų karalius Alarikas 410 A.D. užkariavo Romą, o jo įpėdinių valda iš Prancūzijos pasisklido po visą pietvakarių Europą. Nors gotai tapo ispanų tautos dalimi ir ilgai joje ištyrė, vis dėlto, paliko savo žymes architektūroje (namų su gonkomis statyboje), muzikoj (baltų stiliumi harmonizacijose) ir kalboje (pavardžių

Užrašė s.fil. Ritonė Rudaitienė

**

Inž. Aleksandras Jankūnas, sužinojęs, kad Jūratės Statkutės knyga į anglų kalbą išvertė Danutė Rosales, o korektūros darbą atliko prof. Ed Tarvyd, Santa Monica College, CA, kreipėsi į Vydūno fondą, kartu paskirdamas savo ir žmonos Larisos vardu stambia auką. Jų pageidavimu, knyga dedikuojama Herkui Mantui, paskutiniajam Baltijos prūsų visigotų genties vadovo atminimui. Visigotai tapo XIII šimtmečio genocido aukomis ir dėl to 3,500 baltų bei gotų istorijos metų paskendo užmarštin, nesuvaidinę didesnės rolės ankstyvosios Europos kultūros formavime.

R. R. Ritonė Rudaitienė

PATIKSLINIMAS

„Skautybės kelias“ skiltyje „Akademiniams skautų sąjūdžiui 80 metų“ straipsnyje („Draugas“, 2004 m. spalio 6 d.) įsibrovė klaida. Rašiau, kad: „ASS gretos nuolatos papildoma naujais nariais, kuriuos (ne kurios) išaugina Lietuvių skautų brolija (ne brolija) ir Lietuvių skautų seserija“ (ne seserija). Šią klaidą prašau atitaisyti.

s.fil. Ritonė Rudaitienė

SKILTIS IR SKILTININKAS

Dažnai rašome ir skaitome apie skiltis bei skiltininkus. Be jokios abejonės, galvojame apie jaunus skautus ir jaunus skaites bei jų skilčių vadovus — skiltininkus ar skiltininkes. Bet ar kada esame pagalvoję apie „skilties“ reikšmę visoje lietuvių skautų sąjungoje?

Ar draugovė, tuntas, būrelis, grandis, rajonas, brolija, seserija, akademikų skyrius, ar centro valdyba, Pirmija ir Taryba nėra taip pat skiltis? Visi čia minimi ir nepaminėti vienetai turi savo vadovus, kuriuos tikrai galime vadinti skiltininkais, skiltininkėmis.

Kodėl šis straipsnelis? Skiltis yra dalis skautiško auklėjimo pagrindų. Daug rašome ir skaitome apie vieneto sėkmingą veiklą, ar jos trukumą.

Kaip lengva pirštu parodyti ar parašyti, kad vieneto nariai nepareigingi, neveiksmingi, nekreipia dėmesio. Kažkodėl jokio dėmesio nekreipiame į vieneto vadovus. Ar dėl to, kad jų nenorime prarasti, jei jiems reiks vadovauti?

Vieneto veiksminga veikla priklauso nuo vieneto narių ir vieneto vadovo. Vieneto vadovas turi atsižvelgti į vieneto narius. Jis su savo nariais turi palaikyti artimą ir dažną ryšį, pasitikėti jais, gerbti juos, skatinti juos, įkvėpti juos. Vieneto nariai turi gerbti savo vadovą ar vadovę, parodyti jam pasitikėjimą.

Kitaip sakant, reikia dirbti kartu. Skiltininkų kursuose, „Ažuolo“ ir „Gintaro“ mokyklose, Gilwell kursuose artimą

ryšio palaikymą ir bendradarbiavimą kalame į kursantų pasąmonę, kaip kaltų į akmenį. Kažin ar šios mintys ką nors pakeis? Kažin ar skaitantysis pagalvos, kaip jis veikia ar neveikia? Lengviau kaltinti kitus.

Pagarba ir nuoširdus atidumas visiemis vadovams, dideliems ir mažiems, kurie vadovauja, kreipia dėmesį į palaikymo artimą ryšį. Pagarba ir proga pagirti vieneto narius, kurie gerbia ir dirba kartu su savo vadovais.

O kur aš stoviu? „Miško Ženklo“/Gilwell kursų himno dalis: ...aš senstu ir silpnėju, nebegaliu dirbti daugiau... Bet prisimenu „Kimo žaidimą“, dar galiu pastebėti.

Budėkime.

v.s. fil. Kęstutis Ječius

METINIS MIRUSIŲ ASS NARIŲ PAGERBIMAS

Metams bėgant, visuomet atmintyje lieka žmonės, kurie savo meile, šiluma, jautrumu ir gerumu palieka mūsų mums nedidelę įtaką. Akademinių Skautų sąjūdžio Čikagos skyriaus nariai, jau daugiau 40 metų tęsia gražią tradiciją, kas rudenį prisimindami savo mirusius narius, pasimeldami už juos, aplankydami jų kapus.

Rugsėjo 26 d., gražų saulėtą rudens sekmadienį, šv. Mišios už mirusius sąjūdžio narius buvo atnaušintos Palaiminto Jurgio Matulaitio koplyčioje,

Lemonte. Po Mišių būrys narių aplankė abejas lietuvių kapines — Šv. Kazimiero ir Tautinės. Juose jau ilsisi daugiau 50 mirusių narių, organizacijos mecenatų ir kitų geradarių.

Sąjūdžiui priklausę, Lietuvai daug davusių ir nusipelnusių narių, jų tarpe hidrologas profesorius Steponas Kolupaila, fizikas ir tautotyrininkas Ignas Končius, architektas Jurgis Gimbutas, knygų autorius Bronius Kviklys. Šiais metais buvo aplankyti afa Edmundo Korzono, Broniaus

Kviklio, Jono Dainausko, Jono Žukausko, Ramunės Lukienės, Vaclovo Tallat-Kelpšos, Janinos Tallat-Kelpšaitės-Prapuolenienės, Gražinos Musteikytės, Nijolės Maskaliūnienės, Edžio Sabo ir Mindaugo Pleškio kapai. Lankytojai pasimeldė ir atminimui paliko gėlių.

Kitais metais visi nariai vėl kviečiami atvykti ir kartu prisiminti iš mūsų tarpo išsiskyrusius draugus.

Akademinių skautų sąjūdžio Čikagos skyriaus valdyba

Jaunų šeimų „kareivėliai“ žygiuoja į Čikagos skautų „Žalgirio“ stovyklos Rake iškilmingą vėliavų nuleidimą.

Sesės Tatydos nuotr.

Jaunos vadovės išbandė dviejų virvių tiltą, kuriuo eina Aušra Venckutė, o ją saugoja — Tara Mikužytė ir Nyka Aukštuolytė.

Tomo Dundzilos nuotrauka.

DRAUGAS (USPS-161000) THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Kruplis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.
El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inktų, pūslių, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health,
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sls. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuvams sutvarkys dantis už priėmimą kainą.
Sutvarkymui kalbės angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Treatment Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
vėžio, suželdimų darbovietėje bei kt.
vietų skausmo gydymo specialistai
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Prenumeruokite „DRAUGĄ“
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

IŠ AUSTRALIJOS

Mielos Sesės ir Broliai

Štai aš jau skardenuosi iš pasaulio galo, kur vaikštau žemyn galva, aukštin kojom! Kelionė buvo be nuotykių, kas šiais laikais didelė laimė, ir jokio „jet lag“ nejauciu. Orai čia labai sausi, saulėti ir šalti, vos po 60–70 F. Bet gerai, nes greit sušils ir reiks smarkiai kept gruodžio mėn. Dabar tik tinginiauju, šmirinėju kaip dvasia be vietos, šerdama Dovilės katus ir lesindama būrius jaukių margų, vaiduoklių balsais rėkiančių, papūgų. Nors jos tiesiai iš laukinio „bush“, bet labai jaučios ir nachališkos. Dažnai einu pasi-vaikščioti ir tą mišką už Dovelės kiemo vartų, kurį reikia matyti, kad suprastum, koks jis visiškai kitoks, negu šiaurės kraštų miškai — įdomus savo laukiniškumu, savo milžiniškomis uolomis ir aukštais eukaliptais. Geras fonas vaiduoklių ir ragų pasakoms.

Savaitgaliais su vaikais važinėju pirktis, nes reikia įvairių namų apyvokos daiktų ir baldų, kuriuos iš Čikagos buvo per brangu gauti. Į savo butuką Lietuvių sodyboj dar negaliu keltis, kol ne-

Sesė Nijolė — iš Australijos.

atvyks daiktai ir pirkiniai. Buvau Lietuvių namuose Bankstown mieste. Ten susipažinau su „Mūsų pastogės“ redaktore. Kai nutūpsiu į savo ledą, galėsiu ten bendradarbiauti, bet nebijokit, nepamiršiu „Sk. kelio“, tik dabar per daug visko „ant galvos“, tai jokia kūryba „nesikuria“. Apkabinu visus. Bakit sveiki, kiek tik begaliti! Parašykite man: N. Užubalis, c/o D. Zduoba, 292 Quarter Sessions Rd., Westleigh NSW, 2120, Australia. Labai ačiū už dailų mano išleistuvių aprašymo patalpinių! Budžiu su katinais ir papūgom!

Nijolė

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

SEIMO RINKIMAI: TARP PIRMOSIOS IR ANTROSIOS BANGOS

ALVIDAS LUKOŠAITIS

Rinkėjai pasyvūs, bet būna ir blogiau.

patikliems rinkėjams viloti.

Pirmojo rato rezultatai nebuvo netikėti

Nuvilnijo pirmoji Seimo rinkimų banga. Deja, rinkėjai didesnio aktyvumo nerodė. Tačiau negalima nutylėti, kad šiuose rinkimuose, kaip niekad anksčiau, pasireiškė dažni balsų pirkimo atvejai. Lietuvoje jau nieko nęstebina rinkėjų gundymas batų šepečiais, rankinukais, bulvėmis, alumi. Sako, net dujų balionus pradėjo dalinti. Visa tai gal ir būtų galima nutylėti, bet kai pašto skyrius užgula pilietiško proveržį patyrę „išankstiniai“ balsuotojai, kažkodėl savo veidus itin stropiai slepiantys nuo žurnalistų kamerų, kažkas, švelniaiariant, yra negerai. Rinkimų kampanijose toleruojami „viešieji pirkimai“ atspindi šiandieninę mūsų demokratijos būklę, ir jei toliau tokiais tempais riedėsime, tai iš kertinių demokratijos principų Lietuvoje ne kažin kas ir beliks.

Rinkimų taisyklės puikiai veikia

Paaikėjo, kad pirmajame rinkimų rate žmonių apsisprendimą lėmė kandidatų partinė priklausomybė, o ne išsilavinimas, pasirengimas politinei veiklai ar koks nors asmeninis žavesys. Nemažai daliai rinkėjų buvo visiškai nesvarbu, kad kandidatas nežinomas. Svarbiausia, jog valdžion patraukė kartu su leiboristais — aršiausiais dabartinės valdžios kritikais. Taigi rinkėjų elgesys lyg ir nesiderina su kai kurių populiarių politikų sukritikuotomis mūsų rinkimų taisyklėmis — išliaupsintomis „asmenybėmis“ ir kiauurai sudirbtomis „partiniais sarašais“. Todėl visiems reikėtų atsiminti, kad prieš kiekvienus rinkimus skleidžiamos kalbos apie niekam tikusią mūsų rinkimų sistemą — tik pigus populistų triukas, skirtas

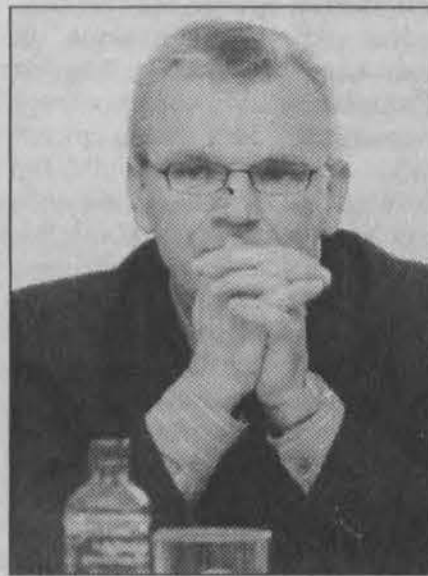
Daugiausia rinkėjų simpatijų sulaukė Viktoro Uspas-kicho vadovaujama Darbo partija, tačiau, kaip ir spėta, ji netapo ir netaps absoliučia šių rinkimų nugalėtoja. Antrąją vietą užėmusiai Algirdo Brazausko ir Artūro Paulausko koalicijai pavyko įtikinti nemažai rinkėjų, kad jų koalicinė Vyriausybė dirbo neblogai ir galėtų savo veiklą pratęsti. Pamažu atsitiesia Tėvynės sąjunga. Be abejo, pagrindinė jos sėkmės priežastis — brandus partijos vadas, patraukliai pateiktos programinės idėjos, o svarbiausia — kategoriška laikysena populistinių jėgų atžvilgiu. Rolando Pakso koalicijos ketvirtoji vieta — lyg priminimas, kad apkaltos būdu nušalinto prezidento vardas nemažai visuomenės daliai tebėra svarbus. Liberalcentristams po pirmojo rato pavyko įsitvirtinti penktoje pozicijoje, nepaisant galbūt tikrų, galbūt tariamų korupcinių skandalų. Kazimiro Prunskienės valstiečių — naujųjų demokratų sarašui taip pat pavyko įveikti partijos skirtą rinkimų barjerą, jie — tikri „lyderiai“ už rinkimų barjero likusių partijų atžvilgiu.

Partinė parlamento sudėtis — margesnė

Pagal proporcinę rinkimų sistemą į naująjį Seimą patenka šeši partijų sarašai, kurių pagrindu, prasidėjus naujam kadencijai, gali būti suformuotos bent septynios pakankamai įtakingos frakcijos. To dar nėra buvę:ariant politologų kalba, užsitęsęs partinės sistemos „judrumas“ lėmė ir įtakingų partijų skaičiaus didėjimą, ir parlamento sudėties fragmentaciją. Viena vertus, tai nieko gero nežada — neišvengiamai susidursime su politinio

priklausomybės vieni ar kiti politinei srovei, turėtų pats įvertinti imperinių siekių pavojų mūsų valstybei.

Tikslai liko tie patys, bet jų siekimo metodai pasikeitė. Lietuvos nacionalinio saugumo garantas NATO ir narystė Europos Sąjungoje, leidžia Lietuvai su Vakarų šalių parama spraciu kelti ekonomiką, taisyti socialinius reikalus, puoselėti tautinę kultūrą. Proimperinė politika čia patyrė triuškinantį pralaimėjimą, tačiau... Lietuvos aukštoji valdžia, išlaikydama užsienio politikos kryptį, nepakankamai skyrė dėmesio vidaus reikalams. Šia spraga pasinaudojo ta pati Lietuvos valstybingumą neigianti jėga — atsirado „gelbėtojų“ eilutė. Vienas, pamindamas Konstituciją, muše bagna „tvarka bus!“ kol gėdingai bankrutavo. Kita, abejodama Lietuvos Temide, tupčiojo reveransus Maskvai. Trečias, dalindamas degtukus, ledus ir kitokį „širpotrebą“ žarsto neįgyvendinamus pažadus greitai užgandinanti prašytojų norus bei „pataisyti“ viską, kas šiuo metu jau gerai sukasi. „Gelbėtojų“, deja, neblogai sekasi. Lietuviškai mąstantis rinkėjas turėtų susivokti, kad visas šis triukšmas maskuoja tą patį imperinį siekį. Okupaciją nebūtinai tankų divizionų, o kol kas paverčiant šalį satelitu su marionetine vy-

Tarptautinių ryšių ir politikos mokslų instituto dėstytojas Alvidas Lukošaitis.

Mykolas Ambrazas (Elta) nuotr.

pastovumo problemomis. Būtų gerai, kad tai neatsilieptų būsimos Vyriausybės darbingumui. Kita vertus, tai naudinga — sulauksime ne tik rimtesnio atstovavimo visuomenės interesams, bet ir konstruktyvesnės opozicijos. Tik kol kas neaišku, kokios — kairiosios, dešinėsios ar „dvigubos“.

Viską nulems antrasis rinkimų ratas

Suprantama, pirmojo rinkimų rato rezultatai dar nieko nereiškia, tai — lyg „žvalgyba mūšui“. Viskas spėsis po spalio 24 dienos, kai galutinai paaikšės naujojo parlamento partinė kompozicija. Valdžios pyragas, žinia, bus itin masinantis („milijardai iš Europos“, norinčių jo ragauti bus kur kas daugiau nei pageidautina — ką jau kalbėti apie užmačias valdyti arba „gelbėti“ Lietuvą. Šiandien aišku viena — į Seimą patekusioms partijoms lengvai susitarti nepavyks. Preliminariais skaičiavimais, po antrojo rinkimų rato Darbo partija parlamente gali turėti 40–45 vietas; A. Brazausko ir A. Paulausko sąjunga gali tikėtis 30 mandatų, o gal ir siek tiek daugiau; Tėvynės sąjunga ir liberalcentristai, jeigu jų „vienmandatininkams“ pasisektų,

gali iškovoti atitinkamai iki 25 ar iki 15–18 mandatų; liberaldemokratams ir „valstiečiams“ gali atitekti maždaug po 10 vietų; visi kiti bus tik „didžiojo žaidimo“ stebėtojai. Vadinasi, parlamente susiformuos trys stambesnės ir dvi smulkesnės skirtingų politinių jėgų stovyklos, tačiau nė viena partija absoliučios daugumos neturės.

Dar kartą apie koalicinės politikos abėcėlę

Sutinku, tai jau nusibodusio tema, tačiau šiuose rinkimuose būtent koalicinė politika yra ta „ašis, apie kurią visas sukasi“. Daug ir įvairių tiesų šiuo klausimu paskelbta, tačiau kai kas, tyčia ar ne, nutylima. Politikams nereikėtų pernelyg išsijauti į savo arba kitų partijų iškovoūt mandatų skaičiavimą ir pagal tai dėti įvairias sąjungos galimybes. Aišku, svarbu ir skaičiai, nes nuo to gali priklausyti partijų svoris, formuojant naująją valdžią. Tačiau už viską svarbiau bus tai, ar koalicinėms partinių vadų iniciatyvoms, modeliujamų sąjungų formoms ir turinui pritaria jų rinkėjai. Visų sąjungų atsiradimą paprastai nulemia pragmatiniai skaičiavimai. Suburti, subrandinti ir išlaikyti partijai ištikimus rinkėjus yra nepalyginamai sunkesnis uždavinys. Todėl rinkėjų nuomonės atskleidimas partijų vadams turėtų būti ne šiaip „geras tonas“, o šventą pareiga. Antraip partijos rizikuoja lengvabudiškai išbarstyti tai, ką rankiojo ištisus metus.

Autorius yra Vilniaus universiteto Tarptautinių ryšių ir politikos mokslų instituto dėstytojas. Šis komentaras yra Lietuvos naujienų agentūros ELTA ir Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto (VU TSPMI) bendro projekto dalis.

ALGIMANTAS GURECKAS

Ar tai sovietmečio nostalgijos priepolis?

Ar jau Lietuvai savų švenčių nebeužtenka, kad griebiasi švęsti svetimias?

Ministro pirmininko Algirdo Brazausko sudaryta darbo grupė svarsto „...kaip Lietuva turėtų pažymėti Antrojo pasaulinio karo pabaigos 60–metį, kuris bus minimas 2005 metais.“ („Draugas“, 2004.08.28 d., 1 psl.).

Dėl ko Lietuva turėtų tą sukakti minėti? Juk ji buvo okupuotas kraštas, to karo auka, ji kare nedalyvavo ir dalyvauti negalėjo. Tiesa, buvo lietuvių karių ir vieno, ir kitoj kariaujančių šalių pusėje — vokiečių sudarytuose savisaugos batalionuose ir sovietų 16-ojoje lietuviškojoje divizijoje. Jų tarpe buvo ir savanorių, bet dauguma — prievarta į tuos dalinius suvarytų ar apgaule įtrauktų Lietuvos vyrų. Tačiau nei vieni, nei kiti nebuvo Lietuvos ginkluotos pajėgos, tad Lietuva už juos nebuvo ir nėra atsakinga.

Prieš 20 metų, 1984–aisiais, lankiausi Lietuvoje. Liepos 13 dieną Vilniuje sovietų valdžia šventė 40 metų sukaktį, kai Raudonoji armija pralaužė vokiečių gynybą ir užėmė Lietuvos sostinę. Vidudienį trenkė orkestrai, plevėsavo raudonos vėliavos, Gedimino prospektu (tada vadintu Lenino vardu) žygiavo sovietų kariuomenė ir blizganciais ordinais apkabinėti veteranai, 16-osios divizijos kariai, sovietiniai partizanai. Ant Vilniaus gatvės kampo būrelis rusių garsiai plyšojo: „Garbės sovietiniams didvyriams! Garbė!“ Vietinių Vilniaus gyventojų gatvėje buvo stebėtinai mažai, o ir tie, nesustodami ir net nepažvelgdami į eiseną, skubėjo savais keliais.

Su manimi buvęs jaunas vilnietis gimnaitis paaikškino: „Mums tai jokia šventė — vieną okupantą pakeitė kitas. Nėra ko džiaugtis, nei dėl ko liūdėti“.

Ir vėl pasitaikė būti Lietuvoje, kai 1995 m. gegužės 8–9 d. suėjo 50 metų nuo Antrojo pasaulinio karo pabaigos Europoje. Niekas Lietuvoje tų dienų nešventė, niekas to karo pabaigos neminėjo. Tai buvo eilinės darbo dienos — pirmadienis ir antradienis. Vienintelė

išimtis, kad tomis dienomis, berods, Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas priėmė sovietinių karių bei partizanų veteranų delegaciją.

Prezidentas Algirdas Brazauskas ir jo draugas, Latvijos prezidentas Guntis Ulmanis, tas dienas buvo numatę praleisti namie, bet Estijos prezidentas Lennart Meri prisipyręs ragino dalyvauti pergalės paminėjimo iškilmėse Londone. Kad ir nenorom — dėl Baltijos kraštų solidarumo — jie nusileido ir visi trys nuvyko į Londoną. Ten pasimaišė tarp nacinė Vokietiją nugalėjusių valstybių vadovų, kuriems taip ir liko neaišku, kuo gi Lietuva, Latvija ir Estija prie tos pergalės prisidėjo.

Dabar istorikas Alvydas Nikžentaitis mano, kad Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus galės suspėti į abu minėjimus: Vakarų Europoje ir Maskvoje. „Per tokį paprastą žingsnį galima spręsti ir prezidento dilemą: ar jam vykti į minėjimą Maskvoje, ar ne. Šiuo atveju, kodėl gi prezidentui nevykti į Maskvą gegužės 9 dieną, nes tai Rusijos nacionalinė šventė, kuri neturi nieko bendra su mumis“, — dėstė A. Nikžentaitis.

Deja, jis nepaaikškino, kodėl Lietuvos prezidentas turėtų vykti į „Rusijos nacionalinę šventę“, „kuri neturi nieko bendra su mumis“... Žinoma, gerai, kad buvo sutriuškinta nacinės Vokietijos galybė. Tačiau karo Europoje pabaiga Lietuvai reikšė sovietinės okupacijos įtvirtinimą dar keturiasdešimt penkeriems metams. O su ta okupacija — žudynes, išvežimus, Mažosios Lietuvos genocidą ir lietuvių tautos dvasios žalojimą, nuo kurio ji iki šiol dar negali atsigausti.

Net taikos Lietuvai ji neatnešė. Kraujas ir toliau liejosi, partizaninis karas tęsėsi dar apie dešimtį metų.

Tai kodėl Lietuva dabar užsimanė tą sukaktį minėti? Ar tai dar vienas sovietmečio nostalgijos priepolis? Lietuva jau švenčia Gegužės pirmąją ir Tarptautinę moters dieną, o dabar, atrodo, dar pasiilgo ir Pergalės dienos.

NIKALOJUS GEMELICKIS

NIKOLAS GEMEL

Nr.5

Beje, jojo tėvai žuvo 1943 metais Varšuvos geto sukilimo metu. Jo dviem jaunesniems broliams pavyko iš geto pasišalinti. Jie nelegaliai gyveno Varšuvos mieste ir buvo lenkų Armia Krajowa nariai. Abudu žuvo per didįjį Varšuvos sukilimą 1944 metais, kovodami prieš vokiečius.

Pats būdamas labai tolerantiškas kitų tautybių atžvilgiu, jis gana giliai pergyveno kai kuriuos netolerancijos ir neapykantos reiškinius, kurie pradėjo rodytis Lietuvos gyvenime, tuo pat laiku stengdamasis išaiškinti ir suprasti tą manifestacijų priežastis. Jis labai didžiavosi faktu, kad nuo Vytauto Didžiojo laiku, kai žydai buvo iškviesti Lietuvon ir jiems buvo suteiktos pagrindinės teisės, taigi per maždaug 500 metų laikotarpį tos dvi tautybės sugyveno visai taikingai. Jojo manymu, kitaip neturėtų ir negalėtų būti. Jis buvo griežtai nusistatęs prieš kai kurių asmenų susižavėjimą svetimomis ideologijomis ir išpėjo, kad tatau buvo nesuderinama su žydų daugelio žmonių galvosena. Jis išvėlgė vis didėjančią Lietuvos gyventojų polarizaciją, kaip labai pavojingą — jis tai vadino Lietuvos tragedija. Ypatingai po Klaipėdos atplėšimo 1939 metų kovo mėnesį, jis išvystė, labai pesimistišką nuotaiką ir labai susirūpino ne tik tai Lietuvos valstybės, bet ir jos žydų bendruomenės, likimu, jo manymu atsiradusios tarp „kujo ir priekalo“. Jam buvo ypač gaudu, kad valstybės — karo laimėtojos — neišskyrus Amerikos — kuriomis jis pasitikėjo ir kurios 1918–1920 m. iš naujo išbraižė Europos žemėlapi, ir tokiu būdu sudarė pagrindą Lietuvos valstybingumui ir nepriklausomybei, vos 20 metų vėliau taja Europos sritimi per daug nesidomėjo. Irgi kai kurie jo prieteliai — diplomatai jam slaptaip pranešė, kad, jų žiniomis, Prancūzijoje ir ypač Anglijoje tarp kai kurių ita-

kingų valdžios ir parlamento narių buvo sentimentų perleisti rytinį Baltijos jūros pakraštį su ten esančiais uostais sovietų įtakai, jei Stalinas pasizadės įstoti į sąjungininkų priešhitlerinį frontą. Pagal tuos diplomatus, čia ypatingai pasižymėjo Prancūzijos ministras pirmininkas Daladžia, žymus Anglijos parlamentaras ir 1916–1920 m. premjeras Lloyd George ir iš dalies Winstont Churchill. Žmonės, kurie domėjosi istorija, gerai žinojo, jog Lloyd George 1918–1920 metais buvo griežtai nusistatęs prieš Rusijos „apkarpyimą“ ir kad jis buvo abejingas Pabaltijo valstybių nepriklausomybei. Jis taipogi nebuvo per didelis naujai gimusios Lenkijos prieštalius, kurią jis laikė per didele ir per daug priklimta visokių lenkam nepalankių mažumų, išpėdamas, kad tai galėtų būti naujo karo priežastis. Čia jis gal ir neapsiriko. Apskritai, šie asmenys galvojo 1914–1918 m. karo pavyzdžiu ir samprotavo, kad be Rusijos pagalbos nebus galima nugalėti Vokietiją, o karių gyvybių nuostoliai bus didžiausi. Iš tikrųjų taip vėliau ir atsitiko, bet visiškai kitaip, ir su visiškai kitokių rezultatu, negu buvo vakarinų sąjungininkų anksčiau išvaizduota. Visa tai Lietuvoje tuo laiku, neišskyrus vyriausybės narių, beveik niekas nežinojo, nors ir buvo visokios gaudų. Ypatingai toji diplomatų informacija — kurią jis laikė autentiška — N. Gemelickiui kėlė daug nerimo, bet jis visa tai laikė paslaptį ir apie tai su nieku nekalbėjo — neišskiriant jojo paties šeimos narių. Jis pats jautėsi bejėgis ką nors apie tai daryti, išskyrus jam pačiam su šeima apleisti kraštą kurį jis taip stipriai mylėjo ir ko jis labai nenorėjo daryti. Kai pagaliau nusprendė veikti, jau buvo per vėlu. Jis neslėpė tų savo nuotaikų ir dėl to susilaukė daug kritikos, kai kada net buvo pajuoktas, kaip per didelis pesimistas, bet atities įvykiai parodė, kad jis viską suprato gana realistiškai.

N. Gemelickis nelengvai išgyveno Lietuvos tragediją ir iki pat mirties domėjosi jos reikalais. 1960 metais jis norėjo lankytis Lietuvoje, kaip individualus turistas, bet jo prašymas tam reikalui gauti sovietinę vizą buvo atmetas. Po to ten keliauti jis jau nesiryzo.

Nukelta į 5 psl.

RINKĖJO SAVIGARBA IR SAVIMONĖ LEMS VALSTYBĖS RAIDOS KRYPTĮ

EDMUNDAS SIMANAITIS

Plačiai pagarsėjęs JAV politikas Z. Bžezinskis prieš dešimtį metų rašė apie Rusijos politikus, kurie „atvirai kalbėjo, kad Rusija turi tapti naujos konfederacijos centru; joje kitos buvusios sovietų valstybės, formaliai išsaugodamos suvereniteto regimybę, žingsnis po žingsnio ir vis labiau būtų supanciojamos ekonominiais, politiniais ir kariniais panciais (...) Dabartiniai Rusijos politikos tikslai yra jei ne atvirai imperiniai, tai bent jau proimperialiniai. Tokia politika kol kas gal ir nesiekia oficialaus imperijos restauravimo, tačiau ji nedaug padeda, kad būtų sutramdytas stiprus imperinis impulsas“ („Lietuvos aidas“, 1994.10.20).

Ši įžymaus politikos pastaba patvirtino seną tiesą, kuri visu aktualumu iškyla ir nūdien. Rusijos politikos tikslai per praėjusius dešimt metų nė truputi nepasikeitė, o atvirākčiai — jie pradėti reikšti tiesmukai ir net įžiliai. Ko vertas agresoriaus, kadais apsišaukusio „vyresniojo brolio“, reikalavimas apmokėti... Lietuvos okupacijos ir čia vykdyto genocido kaštus? Pasaulinėje politikoje tai nauja, bet ne mums, patyrusiems nacių ir sovietų okupacijų sunkumus ir netektis. Rinkėjas, nepaisant jo

riausybė.

Rinkėjas turėtų suprasti, kad susidariusiomis sąlygomis tam tikri kompromisai politikoje neišvengiami, žinoma, jokia dingstimi nepažeidžiant teisinės valstybės nacionalinio saugumo principų. Svarbiausias piliečių rūpestis — neleisti Seime susidaryti populistų daugumai, kuri būtų valdoma svetimų jėgų. Pasak filosofo prof. L. Donskio populizmas yra ne kas kita kaip infantilizmas politikos kryptį, Tėvynės sąjunga siūlo rinkėjui apsispręsti pagal susiklosčiusią padėtį rinkiminėje apygardoje, nepamirštant, kad gali tekti rinktis iš dviejų blogybų mažesnę.

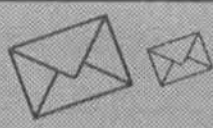
Jau rašėme apie prezidento V. Adamkaus susirūpinimą dėl pilietinės visuomenės brandinimo. Prieš dešimtį metų Kovos 11-osios Akto signataras N. Rasimavičius įspėjo: „Lietuva kaip valstybė ir lietuviai kaip tauta atstiečia kurdami pilietinę visuomenę. O juk ne tiek privati nuosavybė, kiek pilietinė visuomenė yra demokratiškos valstybės pagrindas, prielaida, kad tokios valstybės nesunaikins nė katastrofos“. Rinkimų kampanijos eiga rodo, kad mūsų visuomenės pilietinė savimonė gerokai išbalansuota. Laisvės kovų ir kitų antiokupacinių judėjimų dalyviai bei okupacijų aukos išlaikė stiprią tautinę savigarbą ir tvirtą pilietinės

atsakomybės jausmą. Jie duoda gerą pavyzdį rinkėjui.

Visų buvusių okupantų didysis galvos skausmas buvo, deja, ir liko tas pats — sukelti didelį dezinformacijos šurmuli, kuris kaip šydas pridengtų tikruosius imperinės politikos tikslus, o taip pat ir genocido nusikaltimus. Lietuvoje nėra taip blogai, kaip piešia populistai, neigdami net Nepriklausomybės atkovojoimą ir teigiamiesiems tautą prikėlusio Sąjūdžio. Nedovanotinai naivu būtų vien kalbomis apie badaujančius, skurstančius, apie biurokratų sauvalę, užgožti pasiekimus ir realias pastangas tęsti sėkmingai pradėtus darbus. Rinkėjas neturėtų pasiduoti užlioliuojamas gražiai skambančiais, bet tuščiais pažadais. Kandidatus reikia vertinti ne pagal jų kalbas, o pagal jų darbus. Tikrąjį kandidatą į Seimą nusiteikimą ir gebėjimus vaisingai darbuotis visuomenės labui geriausiai atspindi praktinės veiklos rezultatai, o ypač einant valstybės pareigūno pareigas.

Rinkėjas, prieš eidamas prie balsavimo urnos, turi apie ką pagalvoti. Eilini, tikriausiai ne paskutini, kartą sprendžiama, kokia bus lemtingai svarbi mūsų valstybės raidos kryptis ketveriems metams. Rinkėjo apsisprendimas laidoja pažangą, bet gali ir stabdžiu tapti.

Laiškai, nuomonės, komentarai

PLC NARIAMS
JAUNIMO RŪMAI

Skaitykite skelbimus, atsišaukimus su klaidinančia informacija. Kiekvienas asmuo, ar PLC narys, ar ne, turi visiška teisę, galimybę ir privilegiją išreikšti savo nuomonę. Kiekviena nuomonė yra gerbiama, ir nesustokime jos išreikšti. Gaila, kad kartais tuos asmenis kiti klaidiną nepagrįstais faktais, kurių jie patys tiksliai nežino. Reiškime savo nuomones ir toliau, tik patys asmeniškai susirinkime ir pasitikrinkime faktus.

Jonas Urbonas labai gražiai, mandagiai ir taikliai atsakė visiems tiems abejingiesiems asmenims. Kada PLC buvo perkamas, sklido visai tokie pat argumentai. Centras stovi, neturi skolų, vietos trūksta, salės užpildytos. Pasišventusių savanorių, kurie centre praleidžia bent porą dienų kiekvieną savaitę ir atlieka daug neapmokamų darbų, aišku, galėtų būti daug daugiau. Gal kas turite patarimų, kaip visus tuos „rašytojus“, gaudų ir nepagrįstų faktų skleidėjus, įtraukti į „tikrą, naudingą“ darbą? Niekas negali asmeniškai priversti centrą finansiniais paramais. Tą iš širdies, iš idėjos darė mūsų vyresnioji karta, daro jų vaikai ir anūkai. Pagal išgales, centrą remia ir naujieji imigrantai.

O dabar gal eikime prie fakto.

Dovanotos lempos. Buvo gautos vienos centro dosnios nės dėk. Lempų firma jų atsiuntė daugiau negu reikėjo fondo salei, kur jos buvo panaudotos. Firma atsiėmė jiems vietą užimančių lempų (absolote models). Jeigu jos tiks, planuojame panaudoti naujame pastate.

Teisingai sakoma, kad numatyta samata fondo salės atnaujinimui buvo 250,000 dol.

Tuo metu nebuvo paruošti brėžiniai nei įsigilinta į visas detales. Pertvarkant esamas patalpas, ne visuomet žinoma, kas ir kur yra paslėpta. Profesionalūs apskaičiavimai iš anksto numato tarp 20 ir 25 proc. skirtumą tarp pradinio ir galutinio apskaičiavimo. Taip, galutinio projekto kaina buvo apie 345,000 dol. „Landmark Construction Co.“ buvo 251,400 dol. Kur skirtumas? Pokyliams naudoti salei reikėjo kėdžių, stalų, šaldytuvų, lėkščių ir t.t. To vertė buvo 30,500 dol. Nenumatyti miestelio ir jų konsultantų reikalavimai (dažnai tai būna asmeniškai nuostatai interpretacija) kainavo arti 30,000 dol. Atidarius sienas ir lubas, pareikalavo dar 24,000 dol. Nors menki, smulkūs projektų pakeitimai, patogesniai salės naudojimui pareikalavo apie 16,000 dol. Susumavus, tik statyba kainavo 314,500 dol. Tai, jei pridėsime tuos 25 proc. prie originalios sumos, projektas buvo atliktas, neperžengiant statybos standartų. Projektui buvo suaukota per 205,00 dol. Baigus projektą, centras neturėjo skolų.

Apskaičiavimai naujiems pastatams iš anksto numato tarp 10 ir 15 procentų (contingency) prie pirmo pradinio apskaičiavimo. Ties procentai yra įtraukti į 1,600,000 dol. Jaunimo rūmų samatą.

PLC informacija

PATIKSLINIMAS

„Draugo“ 2004 m. spalio 2 d. šeštadieniniame kultūriniame priede straipsnyje apie kompozitoriaus Vytauto Barkausko muziką rašoma, kad ji skambės Olandijoje: „V. Barkausko muzika Olandijoje atliekama nebe pirmą kartą — prieš dešimtmetį festivalyje „Gewandhaus“ šalies sostinėje Amsterdamo skambėjo lietuvių

kompozitoriaus siuita violončelai ir fortepionui“. Jeigu komp. Barkausko muzika skambėjo Amsterdamo, Olandijoje, tai ji tikriausiai skambėjo ne Gewandhaus, bet Concertgebouw koncertų salėje, kuri pasižymi nepaprastai gera akustika. Gewandhaus yra Leipzige, viena iš seniausių koncertų salių Vokietijoje. Sumaišytos ne tik koncertų salės, bet ir valstybės.

Saulė Jautokaite
Palos Hills, IL

NAUJA SALĖ BUS IR
KULTŪRINĖS
VEIKLOS
ŽIDINYS

Paskutiniuoju laiku daug rašoma apie svarbų reikalą, kurį Pasaulio lietuvių centro nariai netrukus svarstys: ar imtis naujos Jaunimo rūmų salės statybos. Dauguma straipsnių ir laiškų, pristatantių vieną ar kitą nuomonę šiuo reikalu, salę sutrumpintai vadina „sporto“ sale. Tačiau toks pavadinimas nesuteikia tikslo projekto vaizdo. Tad norėčiau „Draugo“ skaitytojus supažindinti su salės kultūrine ir visuomenine svarba.

Jau eilę metų centre veikia Lietuvių fondo salė. Nors šios salės atnaujinimo projektas buvo pagirtinas pirmas bandymas, netrukus paaiškėjo, kad ši salė turi rimtų trūkumų, varžanti gerų ir prasmingų kultūrinių renginių ruošą. Scena yra per maža — vos 25 pėdų pločio ir 20 pėdų gylis. Didesnis choras šioje scenoje netelpa. Tautinių šokių rateliai scenoje vos, vos telpa (faktiškai netelpa, bet kadangi kitos išeities nėra, kažkaip prisitaiko). Jau kelintą kartą tautinių šokių ansambliai ruošia savo koncertus kitose Čikagos apylinkių salėse.

Scenos akustika yra nepalanki koncertinei veiklai. Jau visa eilė šioje salėje koncertavusių Lietuvos meninių vienetų (pvz., Vilniaus styginis

kvartetas, Klaipėdos kamerinis choras „Aukuras“, Panevėžio kamerinis choras „Muzika“) turėjo sustoti ar susėsti ant salės grindų (arba ant specialiai sustatytų platformų), kadangi scenoje buvo neįmanoma susidainuoti, susigroti. Pačioje salėje telpa apie 400 žiūrovų. Didesnei daliai kultūrinių renginių tokio dydžio salės gal ir užtenka. Tačiau neseniai į vieną lietuvišką kultūrinį renginį (čia nekalbama apie „pop“ koncertą) susirinko net 700 žiūrovų. O Maironio mokyklos mokiniai kalėdinį eglutį ir Vasario 16-osios minėjimą progą vos telpa šiose patalpose (ką bekalbėti apie tėvelius, kurie atvyksta pasižiūrėti savo vaikų). Vis didėjantis įsijungiančių į lietuvišką veiklą trečios bangos lietuvių skaičius tvirtina, kad Lemonte didesnės salės tikrai reikia.

Atsižvelgiant į ankstesnius suminėtus trūkumus, reikia džiaugtis, kad Jaunimo rūmų komitetas praplėtė originalų sporto salės projektą ir nusprendė salei papurpinti gero dydžio sceną. Pagal dabartinius planus, scena bus maždaug 40 pėdų pločio ir 30 pėdų gylis. Scenos užkulisiai taip pat bus tinkamo dydžio. Bus dedamos pastangos suteikti salei pakankamai gerą akustiką, kad salė tiktų ir koncertams, ir visuomeniniams renginiams, ir sportui. Žinoma, būtų idealu pastatyti patalpą, kurios būtų naudojamos tik kultūriniais renginiams. Iš finansinės perspektyvos tai yra neįpraktiška. Tačiau galima pasidžiaugti, kad per trumpą trijų mėnesių laikotarpį buvo surinkta beveik 100,000 dol. vertės pažadų vien tik scenos įgyvendinimui. Susumavus šias pažadėtas aukas su ankstyvesniais pažadais, jau yra pažadėta beveik milijonas dolerių salės ir scenos statybai.

Svarbu paminėti, kad dabartinę Lietuvių fondo salę ir jos sceną yra neįmanoma pagerinti, padidinti. Už scenos jau randame kitas centro patalpas. Scenos dešinėje žemė. Plėtimasis iš kairės pusės sumažintų užkulisius (kurie scenai irgi labai reikalingi). O plečiant sceną į priekį, salė jau nebe-

būtų tinkama sporto renginiams. Be to, tai dar labiau sumažintų galimų žiūrovų skaičių.

Bet koks projektas, reikalaujantis didelių finansinių išlaidų, sukelia nerimą visuomenėje. Taip ir turėtų būti. Finansinės aplinkybės turi būti gerai ištytos, suprantos ir išdiskutuotos. Tačiau raginu Pasaulio lietuvių centro narius nepamiršti, kad mūsų pirmatai taip pat emėsi didelių užsimojimų, o jų darbų nuopelnai yra aiškūs (pvz., Jaunimo centras, Pasaulio lietuvių centras). Juos skatino idealas — doro, susipratęs lietuvių ugdymas, kad ir toli nuo pačios Lietuvos. Tai buvo aktualu prieš keturiasdešimt metų, tai aktualu ir dabar. Norint puoselėti meilę lietuviškai kultūrai, privalome suteikti kuo palankesnes sąlygas tiek atliekėjams, tiek ir žiūrovams. Drįstu teigti, kad centro patalpose pastatyta salė su scena ilgus metus pasitarnaus Čikagos priemiesčių lietuvių kultūrinės ir visuomeninės veiklos gyvavimui.

Nuoširdžiai linkiu Pasaulio lietuvių centro nariams daug išminties ir Dievo palaimos, sprendžiant šį svarbų reikalą.

Darius Polikaitis
Lemont, IL

NAUJA INDĖNŲ
GENTIS?

Vieną popietę skambina draugė.

—Ar skaitei, — sako, — kad indėnai vėl ruošiasi karui Čikagos apylinkėse?

—Ne, neskaitei. Kokie indėnai, kas sakė, kur skaitei? — pradedu rimtai įdomautis.

—Gi kaip rašo mūsų dienraštis (liempas 23 d. laidoj), meras Richard M. Daley perspėjo čikagiečius, kad yra ras-tas virusas mieste ir priemiesčiuose, o stoviniame vandeniu veisiasi moskitai.

—Kokie moskitai? — klausiu.

—Greičiausiai nauja indė-

panašus, bet tikroji vanilija daug švelnesnė, subtilesnė.

Migdolai, angl. „Almonds“, „Bitter almonds“, lot. *Prunus communis*, kilę iš Mažosios Azijos ir Irano, auginami šiltuose kraštuose, pvz., Viduržemio jūros šalyse. Tai nelabai aukštas medelis, žydintis baltais arba rausvais žiedais, vaisiai panašūs į persikus, kurių viduje yra kietas, raukšlėtas „kau-liukas“ su nedideliu branduoliu. Tas branduolys labai kartus ir nuodingas, tačiau iš jo spaudžiamas aliejus, kuris, atskiedus įvairiais skysčiais, vartojamas kaip prieskonis — kepiniams, saldumynams, kramtomai gumai, ledams, pudingams ir kt. Beje, migdolų prieskoniai gaminami taip pat iš persikų, vyšnių, slyvų, abrikosų kauliukų branduolių. Visų šių vaisių branduoliai yra nuodingi, todėl nepatariama valgyti. Migdolų prieskoniai gaminami ir sintetiniu būdu.

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane, Vilma Jarulienė, Virginija Smuikaitienė kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

STASYS CONSTRUCTION

Stalijos darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokštės ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turui darbo draudimą. S. Benetis, tel. 630-241-1912

nuo gentis, — atsako draugė. — Atsimeni, buvo mohikanai, irokezai, apačiai, o dabar atsirado ir moskitai. Visos indėnų gentys skalpavo galvas, pribagė kirvukais, pakabino ant šakų, o ši atsibastė su virusais.

—Ach, mieloji, — ramina. — Čia kalba yra ne apie indėnus, bet apie uodus. Niekas čia nei skalpuos, nei virusus kratys ant mūsų pečių. Tai naujadaras tam senam žodžiui „uodas“. Man sukasi galva, pagalvojus, kaip, uodą pavertus moskitu, anukėliam reiks dainuoti šią dainelę: „Skrido moskitas į mišką (2 k.)/ Dra-ta-dra-ta-dra-ta-ta-/ Skrido moskitas į mišką...“

Liuda Germanienė
Lisle, IL

KODĖL AŠ NIEKAD
NEBALSUOSIU UŽ
RESPUBLIKONUS

Ši vyriausybė melavo priežastis, dėl kurių Amerika turėjo pradėti karą. Ši vyriausybė sako, kad teroristai mus puola, nes mes mylim laisvę. Tik visiškai neįmanoma negali suprasti, kodėl arabai mus puola. Ši vyriausybė yra apsisėta „Neo-Cons“ ir jie planuoja Amerikos politinę eigą.

Kasdien į Ameriką patenka 4,000 nelegalių imigrantų iš Meksikos, o valdžia tvirtina, kad dabar valstybės sienos daug geriau saugomos. Mūsų darbai išplaukia į užsienį, o mūsų jaunimas džiaugiasi, jei gauna darbą kotletus kepti.

Mums kiti sako, kad karas yra dėl naftos, bet šiandien

viena naftos statinė kainuoja netoli 60 dol. Vadinasi, karas tikrai/nebuvo dėl naftos.

Jau šiam karui svetimame krašte išleidom 140 milijardų dolerių ir žuvo daugiau kaip tūkstantis mūsų karių, o daug tūkstančių buvo sunkiai sužeistų. Kas sekundę karo reikalams išleidžiama 2,000 dolerių. Pamastykime, ką mes galėjome atlikti su tais pinigais iki 2004 10 11 d.?

1. Vienus metus galėjome apdrausti 84 mln. vaikų, kurie neturi sveikatos apdraudimo.

2. Vieniems metams galėjome pasamdyti 2.5 mln. mokytojų arba samdyti 250,000 mokytojų dešimčiai metų, mokant jiems gerą atlyginimą.

3. Beveik 7 mln. studentų, studijuojantiems universitetuose, galėjome duoti ketverių metų stipendijas.

4. Galėjome benamiams pastatyti 1.3 mln. namų ir nemo-kamai juos ten apgyvendinti.

5. Penkerius metus galėjome pavalgydinti badu-jančius visame pasaulyje.

6. Trylika metų visame pasaulyje galėjome finansuoti AIDS programas.

7. 46 metus galėjome paskiepyti viso pasaulio vaikus nuo įvairių ligų.

Taigi, žinokite, už ką balsuoti, žinokite, dėl ko mus teroristai puola ir kas mums meluoja. Apie šio karo kainą galite daugiau sužinoti internete „Cost of War“.

Sugrąžinkime Ameriką į tiesios kelią, dirbkime Amerikos naudai, neleiskime, kad svetimi interesai mums rodytų politinę eigą ir darytų iš mūsų valstybės „pasaulio pabaia“.

Valentinas Krumpis
Willow Springs, IL

SKELBIMAI

SIŪLO DARBĄ

Darbai reikalingi dažytojai, statiai su darbo patirtimi. Būtinai turėti mašiną. Pateiktina, kad kalbėtų rusiškai. Tel. 847-980-7887.

SPA CONSTANTINE NOW

HIRING
Massage therapists and nail techs. Must be certified massage therapist nail tech. Must have Illinois state license.
Please call 708-945-8051, fax resume to 630-969-5333

NEKILNOJAMASIS TURTA

GRETT PARDUODA

Landmark properties
Bus. 773-229-8761
Res. 708-425-7160
Mobil 773-590-0205
Pager 630-314-4330

RIMAS STANKUS

• Čikagoje ar priemiesčiuose
• Greitis ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Tarpininkaujame gaunant paskolą
• Pensininkams nuolaida

IŠNUOMOJOJA

Išnuomojamas apšildomas 4 kamb. 1 mieg. butas (67 & Whipple apyl.) \$415 į mėn. (ir daugiau) + „security“
Tel. 773-434-4543.

Prie Kedzie Ave. ir 66 Str. išnuomojamas gražus 2 kambarių su virtuve butas. Kaina \$420.
Tel. 708-425-7160.

Woodridge išnuomojami 1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$607; 2 mieg. — \$682.
Tel. 630-910-0644, Jana.

Išnuomojamas butas East Pans rajone, prie 18-os gatvės ir Jefferson, arti „downtown“ ir universiteto. Naujai suremontuotas. First Rate Real Estate, Aušra 773-767-2400.

Išnuomojamas geras 2-ju miegamųjų butas Brighton Parke. First Rate Real Estate, Aušra 773-767-2400.

„DRAUGO“ SKELBIMŲ

SKYRIUS
773-585-9500

SIUNTINIUS, PINIGUS, AUTOMOBILIUS

SIŪSKITE PER
ATLANTIC Express Corp.
YRA GALIMYBĖ UŽSISAKYTI KONTEINERĮ
SIUNČIAME AIR CARGO IR LAIVU LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, BALTARUSIJĄ
IŠSIUNČIAME KIEKVIENĄ SAVAITĘ. PRISTATOME GAVĖJUI TIESIAI Į RANKAS.
1-800-775-SEND
Mūsų atstovai:
Bravo Coffee and deli
238 Main Str. LEMONT, IL 60439, Tel: 630-257-3300
KALYNA corp.
338 S. Rohtwing Road PALATINE 60067, Tel: 847-776-7766
2719 W. 71st St. CHICAGO, IL 60629, Tel: 773-434-7919
8801 78 Th Ave BRIDGEVIEW, IL 60455, Tel: 708-599-9680

ŠEIMININKAVIMO
KERTELĖ

Paruošia Julija K.

DAR APIE POPULIARESNIUS
PRIESKONIUS

Tęsiame prieš porą savaitių pradėtą prieskonių pavadinimų sąrašą, kad būtų lengviau lietuviškai žinomą prieskonį atrasti amerikietiškos parduotuvės lentynose. Tai toli gražu ne visi prieskoniai, nes kiekvienos valstybės virtuvė vartoja vis skirtingus, bet šie dažniausiai pasitaiko lietuviškuose receptuose.

Paprastoji katažolė, angl. „catnip“ arba „Catmint“, lot. *Nepeta cataria*. Kilusi iš Skandinavijos, bet savaime auga daugelyje Europos šalių — ir Lietuvoje. Stiebas stačias, su pilkais plaukeliais. Šakniastiebio neturi, žiedeliai susitelkę į šluoteles arba varpėles, balti, rausvai balti ar gelsvi. Turi stiprų mėtų-kam-faro kvapą. Jauni ugliai ir lapai vartojami sriuboms, salotoms, įvairiems troškintiems mėsos patiekalams paskaninti. Kaip daugelis žinome, katažolė labai elgtis keistai, tartum apsvaigusios ar apkvaišusios.

Sėjamoji juodgrūdė,

angl. „Black cumin“, „Black caraway“ ir kt., lot. *Nigella sativa*. Vėdrynių šeimos viename žolinis augalas, kilęs iš Pietų Europos. Prieskoniu vartojamos sėklos (džiovintos jos maloniam kvapiam), beriamos ant riestainių, bandelių, dedamos į dešras, rauginant kopūstus.

Sėjamoji pipirinė, angl. „Garden cress“, lot. *Lepidium sativum*. Kryžmažiedžių šeimos viename žolinis augalas. Manoma, kad kilęs iš šiaurinės Afrikos ar Azijos. Žinomas jau senovės egiptiečiams. Jo skonis aštrus, kiek karstelėjęs, truputį primenantis ridikėlius. Tinka salotoms, sviesto ir kiaušinių sumuštiniams, dedama į sriubas, padažus, kitus valgius. Vartojami švieži lapeliai, nupjauti, dar augalui nepažydu.

Vaistinė agurklė, angl.

„Borage“, lot. *Borago officinalis*. Vienametis augalas, kilęs iš Mažosios Azijos. Užauga gan

aukštas, plačiai išsikeriojęs, žydi skaisčiai mėlynais (kiek panašiais į bulvės) žiedeliais. Darzuose „pats pasiseja“, jeigu laiku nenuskabomės sėklos. Maistui vartojami jauni lapai (galima vartoti ir žiedus). Tinka grybų patiekalams, salotoms, sriuboms, špinatams, net šaltibarščiams, nes turi švelnų agurko skonį (dėl to ir lietuviškas vardas — agurklė). Apskritai, agurklė tinka visur, kur dėtume ir agurkus.

Vaistinė gelsvė, angl.

„Love“, lot. *Levisticum officinale*. Daugiametis žolinis augalas, kilęs iš Pietų Europos, jau IX a. pradėtas auginėti Anglijoje. Sakniastiebis attrauktas gelsvai ruda žievele, storas, mėsingas. Stiebas apvalus, tušciaaviduris, išauga gan aukštas. Žiedai panašūs į krapų, kmyņu, laukinių morkų, tačiau balkšvai gelsvi. Mcistui vartojami lapai su stiebais ir šaknyse. Turi stiprų, salierus primenantį, kvapą, tik daug aštresnį, todėl vartotina mažais kiekiais. Vartojama žalia arba džiovinta — tinka sriuboms (ypač bulvių), gvienos, jautienos kepsniams, daržovių įdarams. Dažnai paminima angliškuose (ne amerikiečių) valgių receptuose.

Vaistinė juozažolė, angl. „Hyssop“, lot. *Hyssopus officinalis*. Kilusi iš Pietų Amerikos — puskūrmis. Lapai smulkūs, trumpakočiai, žiedai tamsiai mėlyni, kartais su rožiniu atspalviu (yra ir baltų), susispietę kekėmis lapų pažastyse. Lapų ir žiedų kvapas malonus, bet turi karstelėjusį skonį. Vartojami sriuboms, padažams, salotoms, mėsai, įvairių daržovių patiekalams. Kadangi skonis ir kvapas gan stiprus, reikėtų vartoti labai nedideliais kiekiais. Apskritai, nepripratusiam juozažolės skonis nėra malonus.

Vaistinė melisa, angl. „Balm“ arba „Lemon balm“, lot. *Melissa officinalis*. Kilusi iš vakarų Azijos, žinoma senovės graikams, romėnams, apdainuota jų poetų. Kvapas primena citriną, todėl melisa vartojama visur, kur pageidaujamas citrinų kvapas. Tinka salotoms, padažams, žalių daržovių, žuvies patiekalams, net pieniškoms ir paukštienos sriuboms; dedama į kompotus, giras, kitus gaivinančius gėrimus, verdama arbata ir pan.

Vanilė (vanilija), angl. „Vanilla“, lot. *Vanilla planifolia*. Orchidėjų šeimos augalas, kurio sėklų ankštys vartojamos kaip prieskonis jau nuo neatmenamų laikų. Meksikoje gyvenę aztekai vanilės pupeles sukupodavo ir maišydavo su šokoladu. Ispanų užkariautojai vanilę parvežė į Europą, kur jos pareikalavimas netrukus labai išaugo. Dabar vanilė yra vienas populiariausių prieskonių, dažnai vartojamas įvairių tortų, pyragų, sausainių kepimui, pudingams, saldiems patiekalams, bet ir apskritai kulinarijoje. Šiuo metu ne visa vanilija gaunama iš orchidėjų sėklaankščių — ji gaminama sintetiniu būdu. Nors kvapas

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

LONDONAS

Didžiosios Britanijos musulmonų dvasininkui Abu Hamz al Masri, kurio išdavimo siekia JAV, britų policija antradienį pateikė 16 kaltinimų, tarp kurių yra kaltinimas rasinės neapykantos kurstymu ir kurstymu nužudyti. Šis radikalių pažiūrų dvasininkas, kuris anksčiau dirbo apsaugininku viename naktiniame klube ir kuris savo pamoksluose reiškė pritarimą Osama bin Laden ir rugsėjo 11-osios atakoms, nuo gegužės mėnesio, kai buvo suimtas pagal JAV prašymą jį išduoti, laikomas sustiprinto saugumo britų kalėjime. Šie kaltinimai tikriausiai bus viršesni už bet kokias JAV teises procedūras. Tai reiškia, kad A. Hamza al Masri nebus išduotas JAV, kol nebus baigta Didžiojoje Britanijoje iškelta byla.

GENEVA

Kraujo analizė parodė, kad 13-os Europos Sąjungos (ES) valstybių aplinkosaugos ministrai nuodijami pesticidais ir cheminėmis medžiagomis, kurias skleidžia baldai ar picų pakutės, antradienį paskelbė Pasaulinis gamtos apsaugos fondas (WWF). Suteikdamas retą progą pastudijuoti ministrų gyvenimo būdą ir cheminės taršos pavojų kasdieniniame gyvenime, WWF paskelbė, kad tirtų ministrų kraujyje aptikta 55 skirtingų cheminių medžiagų, esančių baldų atsparumą ugniai didinančiose priemonėse, nepriedgančiose keptuvėse, riebalais nepermirkančiose picų pakutėse, plastikuose ar kvepaluose, taip pat — draudžiamų pesticidų pėdsakų. Šiais kraujo tyrimais norėta atkreipti dėmesį į paaštrėjusias diskusijas dėl naujų ES taisyklių kenksmingiausioms medžiagoms nustatyti.

Politologai nevienareikšmiškai vertina prezidento...

Atkelta iš 1 psl.

patarėjų politinio sveto tikrai nepakanka", pažymėjo politologas.

Kartu A. Kulakauskas pripažino, jog šimto dienų periodas yra per trumpas, norint įvertinti naujosios Prezidentūros darbą.

Pasak jo, po antrojo Seimo rinkimų ratu ir valdančiosios koalicijos suformavimo prezidento V. Adamkaus vidaus politikos nuostatos bus aiškesnės.

„Sunku vienareikšmiškai įvardyti prezidento komandos politinę kryptį. Daug kas yra susiję su Seimo rinkimais. Aktyvesnės prezidento veiklos galėsime laukti tada, kai bus formuojama nauja valdančioji dauguma“, sakė A. Kulakauskas.

Anot Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto (TSPMI) docento Vytauto Radžvilo, sunku vertinti šios prezidento kadencijos pradžią, nes kol kas dar tik ruošiamasi būsimam darbui, o prezidento patarėjų komanda — politiškai miglota.

Michail Gorbačiovas skaitė paskaitą Lietuvos studentams

Vilnius, spalio 19 d. (ELTA) — Buvus Sovietų Sąjungos vadovas, pasaulį išmokęs žodžių „perestrojka“ (valstybės pertvarkymas, perorganizavimas) ir „glasnost“ (politinis nuolankumas), videokonferencijoje dalijosi patirtimi su Vilniaus universiteto Tarptautinio žinių ekonomikos ir žinių vadybos centro studentais.

Pirmadienį „Europos verslo centre“ surengtoje nuotolinėje paskaitoje „Pokyčių valdymas“ Michail Gorbačiovas studentams kalbėjo apie šių dienų pasaulio

MINSKAS

Rusijos televizijos Pirmojo kanalo specialiųjų projektų vadovas Pavel Šeremet pranešė, kad po sumušimo jis tebėra gydomas 9-ojoje Minsko klinikinėje ligoninėje, ir sakė trečiadienį turįs atvykti į Baltarusijos sostinės Tarybų rajono teismą. P. Šeremet teigia, kad iki teismo posėdžio teisėsaugos institucijos mėgino iškreipti informaciją apie jo sulaikymo aplinkybes. P. Šeremet skundėsi, kai Baltarusijoje vyko referendumas ir parlamento rinkimai, užpuolė du nežinomi asmenys. Sulaikytosios televizijos žurnalista Baltarusijos teisėsaugos institucijos apkaltino jį patį sukelus peštyne. Tuo tarpu žurnalisto užpuolikai nebuvo sulaikyti.

JAV

NEW YORK

Buvęs JAV prezidentas Bill Clinton, kuris sveiksta po širdies šuntavimo operacijos, pasirodė kaip nepaprastai kantrus pacientas, pirmadienį sakė jo žmona, JAV senatorė Hillary Clinton. „Jis rimtai atsisivėlgė į visus gydytojų patarimus“, sakė ji interviu vienai New York radijo stotiai. B. Clinton sveiksta savo namuose New York. H. Clinton kalbėjo dieną po to, kai „The Washington Post“ pranešė, jog buvęs prezidentas sveiksta lėčiau nei tikėtasi. Demokratai kandidato į prezidentus John Kerry kampanijos organizatoriai vylėsi, kad B. Clinton prisidės prie jų paskutinėmis savaitėmis prieš lapkričio 2-osios rinkimus.

AZIJA

MADRAS

Garsiausias Indijos nusikaltėlis Koosė Muniswamy Veerappan, kuris buvo ieškomas dėl daugiau kaip 100 žmogžudysčių

ir kuris slapstėsi dešimtmečius, buvo nušautas. Šis banditas, kuris pagarsėjo 2000 m., kai daugiau kaip 100 dienų įkaitu laikė Indijos kino žvaigždę Rajakumara, buvo nušautas pietrytinėje Tamilnad valstijoje. Policija, gavusi informacijos, K. M. Veerappan ir tris jo bendrus apsupo džunglėse, kur jis slapstėsi. Už jo galvą buvo siūlomas 410,000 dolerių atlygis.

BANGKOK

Mianmaro premjeras generalas Khin Nyunt, kuris buvo vienas aktyviausių reformų šalininkų šalies karinėje chuntoje, po ilgos politinės kovos buvo atleistas ir laikomas namų arešto sąlygomis. 64 metų Khin Nyunto nušalinimas neturėtų išprovokuoti platesnio masto Mianmaro kariškių konflikto. Tačiau viltys greit sulaukti politinių pasikeitimų šioje šalyje, kurią vakarai izoliavo dėl demokratinio judėjimo vadovės Aung San Suu Kyi sulaikymo ir žmogaus teisių nepaisymo, blėsta. Buvęs premjeras įtariamas kyšininkavimu, praneša jo sulaikymo orderį pasirašę pareigūnai.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGHDAD

Irako rytinėje provincijoje savo gyvenamosiose patalpose negyvas rastas vienas JAV kareivis — po šio įvykio Irake nuo įsiveržimo pradžios žuvusių amerikiečių skaičius padidėjo iki 1,100, rodo oficialūs Pentagono duomenys. Kareivio, kuris negrįžo į tarnybą, palaikai rasti pirmadienį. Atstovas atsisakė nurodyti, ar karys nusižudė, ir informavo, kad apie jo mirties priežastis bus paskelbta pasibaigus oficialiam tyrimui. JAV kariškių vadovybė pastartuoju metu į Iraką atsiuntė psichologus, kad padėtų kariams susidoroti su stresu, patiriamu po tarnybos draugų netekties.

dai trūksta politinio patyrimo.

A. Jankausko požiūriu, prezidento bei jo komandos politinių sugebėjimų ypač prireiks formuojant koalicinę Vyriausybę.

„Po palyginti ramaus pirmojo 100 dienų valdymo laukia išbandymai — po Seimo rinkimų prezidentui reikės skatinti Vyriausybės formavimo procesą. Nuo šio sprendimo priklausys, kaip klostysis santykiai tarp valdžios institucijų.“

Koalicinės politikos sėkmė didžia dalimi priklausys ir nuo prezidento bei jo komandos sugebėjimo neutralizuoti natūraliai egzistuosiančius nesutarius ir konfliktus. Kitas šimtas dienų pareikalaus daug aktyvesnės prezidento ir jo komandos pozicijos“, teigė politologas.

Jis taip pat pripažino prezidento pasiekimus užsienio politikoje.

„Iveikta Rolando Pakso prezidentavimo metu egzistavusi Lietuvos diplomatinė izoliacija, suaktyvėjo Lietuvos užsienio politika“, pažymėjo A. Jankauskas.

turėjo būti įdomūs mūsų studentams“, teigė Tarptautinių žinių ekonomikos ir žinių vadybos centro atstovas Leonas Minkevičius.

Tai ne pirmasis tokio pobūdžio tarptautinio žinių ekonomikos ir žinių vadybos centro surengtas renginys. Ankstesnės videokonferencijose studentai turėjo galimybę susipažinti su vienu žymiausių šių laikų vadybininkų Henry Mintzberg, buvusiu New York meru Rudolph Giuliani, kitais žymiais vadybininkais ir politikais.

NIKALOJUS GEMELICKIS

NIKOLAS GEMEL

Nr.5

Atkelta iš 3 psl.

Maždaug tuo pat laiku jam pasisekė aplankyti Varšuvą. Jis iš tos kelionės sugrįžo visiškai liudnas ir apvilnas. Jojo pasisakymu, jis to savo gimtojo, anksčiau tokio puikaus ir gražaus miesto visai neatpažino — jis jam atrodė visai svetimas, lyg esantis kitoje planetoje. Ir Lenkijon jis po to daugiau nebevyko. Jis betgi keletą kartų viešėjo Izraelyje ir buvo išrinktas įtakingos Lietuvos žydų sąjungos garbės nariu—rėmėju. Ypač padėdamas Izraelio universitetuose studijuojantiems Lietuvos kilmės studentams. Jis taip pat dalyvavo Jeruzalės Holokausto muziejaus iškilmingose apeigose, kurios buvo skir-

tos Lietuvos žydams, žuvusiems 1941—1944 metų laikotarpiu. Ta proga ir buvo paminėti tie lietuviai, kurie dalyvavo žydų gelbėjime, ir jis pasakė tam reikalui prideramą kalbą, kuri buvo išspausdinta Izraelio laikraščiuose. Jis irgi dalyvavo ceremonijose, kai Izraelio parlamente — Knesete — buvo pagerbta Sofija Binkienė, rašytojo Kazio Binkio žmona, kuri per vokiečių okupaciją vadovavo organizacijai aktyviai dalyvavusiai žydų vaikų gelbėjime.

Nikolajui Gemelickiui jau nebuvo lemta matyti Lietuvos atgimimo. Jis mirė 1981 metų spalio 10 dieną ir buvo palaidotas Clevelando Lakeview kapinėse.

KLAIPĖDIEČIAI PASITIKO NOVELĖS RUDENĮ

Literatūros mylėtojus jau septynioliktą kartą sukvietė susitikti su novele. Į rudėnį jancią Klaipėdą vėl sugrįžo „Novelės ruduo“. Renginio sumanytojas, įkvėpėjas ir ilgametis jo rengėjas klaipėdietis rašytojas Rimantas Černiauskas juokavo, kad renginys su tapo su pertrauka tarp rinkimų į Seimą, tad po visų politikų pasakojimų klaipėdiečiai galėjo pasiklausyti geros literatūros, ne vien tik fantastikos.

Šiomet savo noveles skaitė 11 novelistų. Tarp jų — net 7 klaipėdiečiai: Rolandas Rastauskas, Juozas Šikšnelis, Nijolė Kepėnienė, Rimantas Černiauskas ir kiti. Naujausia

savo kūrybą į Klaipėdą atvežė ir vienas geriausių šio metodo satyrinių kaunietis Jurgis Gimberis.

Lietuvos rašytojų sąjungos Klaipėdos skyriaus pirmininkas R. Černiauskas pasakojo, jog kaip kasmet, taip ir šiomet, renginys sulaukė svečių iš užsienio. Savo kūrinius atvežė Klans-Jürgen Liedtke iš Berlyno, Viaceslav Karpenka bei Oleg Gluškin iš Kaliningrado.

„Novelės ruduo“ buvo įsikūrus Klaipėdos apskrities viešosios I. Simonaitytės bibliotekos bendrojoje skaitykloje. Kiek vėliau jis šiomet aplankys dar ir Gargždus bei Nidą.

(Elta)

GANDRĄ IŠRINKO 2004 METŲ PAUKŠČIU

Lietuvos ornitologų draugija 2004 metų paukščiu išrinko nacionalinį mūsų šalies paukštį — baltąjį gandrą.

Nors, palyginti su kitais paukščiais, gandrai nėra labai reiklus gamtinei aplinkai ir laikomi tipiškais žemės ūkio kraštovaizdžio paukščiais, tačiau šie paukščiai gyvena tik ten, kur ūkinė veikla visiškai nesunaikina per tūkstantmečius susiformavusios gamtinės aplinkos.

Deja, nuo XX a. gandrų pradėjo mažėti beveik visame jų paplitimo ruože. Išimtis — tik kai kurios Rytų Europos šalys (tarp jų ir Lietuva), kur gandrų skaičius išlieka pastovus ar jų net gausėja.

Pasak Aplinkos ministerijos specialistų, kas keleri metai Lietuvoje atliekama gandrų

apskaita rodo, kad čia nuolat peri nuo dešimties iki dvidešimt tukstančių porų baltųjų gandrų. Palankiais metais kiekviena gandrų pora išperi ir išaugina po 4–5 gandrūkus.

Ypač daug baltųjų gandrų apsisotja Lietuvos pamyryje ir Pietų Lietuvoje. Rambyno regioniniame parke, esančiame Bitėnų kaime, lizdus susisukę kelios dešimtys gandrų, kiek mažesniais kolonijomis, bet taip pat gausiai jų esama Šilutės, Jurbarko, Šakių rajonuose.

Palyginti gausu jų ir kaimyninės Lenkijos Punsko krašte, bet štai visoje Vokietijoje — tik kelios dešimtys, o Danijoje — vos kelios poros, ir tos, pasak Lietuvos Gamtos saugos departamento atstovo, šiomet neperėjo.

(Elta)

Lietuvos ornitologai baltąjį gandrą išrinko 2004 m. paukščiu. Tomo Černišovo (Elta) nuotr.

Veikliam ateitininkui ir korp. „Gaja“ nariui

A † A

dr. VYTAUTUI MAJAUSKUI

iškeliavus už šio žemiško gyvenimo ir laiko ribų, liūdesyje likusiai mylimai žmonai VANDAI, jos šeimai, giminėms ir šeimos artimiesiems, reiškiamo širdingą užuojautą.

Ateitininkų med. korp. „Gaja“

DRAUGAS, 2004 m. spalio 20 d., trečiadienis

5

A † A ANGELE TALANDIENĖ NORKEVIČIŪTĖ

Mirė 2004 m. spalio 14 d., sulaukusi 99 metų.

Gimė Lietuvoje, Žemaitijoje. Ilgus metus išgyvenusi Chicago, Marquette Park apylinkėje, vėliau persikėlė į Long Grove, Iowa.

Nuliūdę liko: dukterys Aldona Dargienė ir Vilija Deutschman su šeimomis; sūnus Jonas Talandis su žmona Gražina, Vytautas Talandis su žmona Irena ir Gerardas Talandis su šeimomis. Liūdi 13 anūkų, 12 proanūkų, 3 propoanūkai bei giminės ir artimieji Lietuvoje.

Velionė buvo a.a. Povilo Talandžio žmona ir a.a. Eugenijaus Talandžio mama.

A.a. Angelė bus pašarvota penktadienį, spalio 22 d. nuo 3 v.p.p. iki 9 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave., Lemont, IL (arfi Derby Rd.).

Laidotuvės įvyks šeštadienį, spalio 23 d. 9:30 val. r. Petkus Lemont laidojimo namų koplyčioje, iš kur velionė bus palydėta į Pal. Jurgio Matulaičio Misiijos bažnyčią, kur 10 val. r. bus aukojamos šv. Mišios, Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoj gėlių šeima prašo aukoti šv. Mišioms arba „Lietuvos Vaikų viltis“ fondui.

Kviečiame visus artimuosius, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600, www.petkusfuneralhomes.com

Tauriam lietuviui, mūsų apylinkės Lietuvių Bendruomenės veikėjui ir buvusiam valdybos pirmininkui, dažnam paskaitininkui, savo vaizdingu žodžiu pagyvinusiam lietuvių gyvenimą

A † A

dr. VYTAUTUI MAJAUSKUI

mirus, jo žmonai VANDAI, dukroms DANGUOLEI, VIOLETAI ir LIDIJAI; sūnams ALGIMANTUI, RIKANTUI ir LIUTAIURUI bei jų šeimoms, nuoširdžią užuojautą reiškia

Tadas ir Česlava Aleksoniai

Pranas Baltakis

Birutė Barauskienė

Vladas ir Rožė Bariai

Liucija Beržinskienė

Antanas ir Birutė Čiuriai

Elena Damijonaitienė

Vytautas ir Silvija Daugirdai

Vandelinas Domanskis

Vytas ir Eglė Dudenai

Regina Duobienė

Dana Eringienė

Jonas Garla

Stasys Giedrikis

Giedrė Kulpienė

Regina Lagūnienė

Antanas ir Aldona Lipskiai

Marius ir Katrina Sodoniai

Marta Stradsienė

Irena Sukalska

Vincas ir Ona Šalčiūnai

Jonas ir Janina Šalnai

Vladas ir Ona Vaitkai

Rimgailė Zotovienė

Andrea Zotovaitė

Lana Žibienė

Petras Žemaitis

Mylimai Motinai, Uošvei, Močiutei ir Pro-močiutei

A † A

ANGELEI TALANDIENEI

mirus, reiškiamo giliausią užuojautą jos sūnui, mūsų mielam draugui JONUI, jo žmonai GRAŽINAI ir visai jų šeimai.

Janina ir Vytautas Čekanauskai

Liuda ir Algis Kuprėnai

Bronė Milūnienė

Dalia ir Monte Sodeikos

Danguolė ir Albinas Vaičiūnai

Čikagoje ir apylinkėse

VĖLINIŲ IŠKILMĖS Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse vyks sekmadienį, spalio 31 d. Prie šiose kapinėse esancio Steigėjų paminklo 12 v.p.p. vyks trumpos religinės ir pasaulietinės pamaldos. Visi mūsų tautos mirusieji bus prisiminti dvasininko malda, pasauliečių visuomenininko žodžiu, Vėlinių žvakės uždegimu, vainiko visų dalyvių vardu padėjimu, ir kartu giedama, giesmė bei Tautos himnu. Iškilmes daug metų ruošia Bendruomenės pasauliečių komitetas ir Kapų savininkų draugija, garbės sargyboje su vėliavomis dalyvaujant uniformuotiems šauliams ir ramovėnams. Visi kviečiami dalyvauti šiose mirusiųjų pagerbimo iškilmėse ir po jų aplankyti čia pat Šv. Kazimiero kapinėse palaidotus artimuosius, draugus ir lietuvių tautos nusipelnčius asmenis.

NORINČIUS PASIDŽIAUGTI Šio rudens sezono spalvomis, kviečiame į madų parodą „Rudens simfonija 2004“, kuri įvyks lapkričio 14 d., sekmadienį, 12:30 v.p.p. PLC didžiojoje salėje. Pietus - Aldonos Solūnienės, muzika - A. Andrieka. Norintys užsisakyti vietas arba stalus, skambinkite telefonu Žibutei 630-257-0153 arba Elzytei 630-257-8617.

LIETUVOS DUKTERŲ ŠIEMET ruošiami pietūs-vakarienė vyks, spalio 24 d. 3 v.p.p. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Bus meninė programa, laimėjimai. Užsisakyti vietas galima adresu: 2735 W. 71 St., arba tel. 773-925-3211 Name-liuose, kuriuose budima nuo antradienio iki šeštadienio, 10 v.r. - 2 v.p.p. Visi maloniai kviečiami apsilankyti.

NETEKTIES ATVEJU, kai reikalinga dvasinė parama, kreipkitės į Madge tel. 708-354-7211. Čikagos vyskupija periodiškai organizuoja susikaupimo dienas, padedančias įveikti skausmą ir atgauti ramybę. Kviečiame dalyvauti lapkričio 6 ir 7 dienomis Bishop Lane Retreat, Rockford, IL, ir lapkričio 13 bei 14 dienomis St. Chas Ctr., Romeoville, IL.

LAPKRIČIO 7 D, SEKMADIENĮ 1-3 v.p.p. Balzeko lietuvių kultūros muziejus kviečia vaikus, tėvelius ir senelius į lietuviškų kalėdinių atvirukų kurimo užsiėmimą. Profesionalios dailininkės Rasa Ibišienė ir Virginija Morrison pažadins jūsų kūrybingumą ir padės sukurti meniškus kalėdinius atvirukus iš įvairiausių medžiagų. Atsineškite nuotraukų, žiuvintų gėlių, klevo lapų ir žalumynų, klijus, žirkles. Mes pasirūpinsime popieriumi, akvarelemis ir kitais reikmenimis. Registrotis telefonu 773-582-6500, kvietė Rita Janz.

ROBERT DUDA IR GINGER HOUGHTON, Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“ rytinio JAV pakraščio atstovai, atvyks ta į Čikagą. Sekmadienį, spalio 24 d., 12:30 v.p.p. (po 11 v.r. Šv. Mišių) PLC „Bočių menėję“ jie skaitys pranešimą apie savo labdarinę veiklą Lietuvoje. Pasakojimas bus pailiustruotas epidiaskopu. „Saulutė“ nuo širdžiai kviečia visus dalyvauti, parodyti amerikiečiams, kad įvertiname jų prasmingas pastangas. Bus kavutė ir užkandžiai, įėjimas nemokamas.

VISI KVIEČIAMI Į TRADICINĮ Lietuvių fondo rudens pokylį, kuris šiemet yra rengiamas lapkričio 6 d., šeštadienį, vakare PLC didžiojoje salėje. Pokylyje dalyvaus ir bus apdovanoti LF stipendininkai, siekiantys aukštojo mokslo. Taip pat vyks vieno iš LF steigėjų - dr. Antano

Razmos vardo visuomeninės premijos įteikimas žymiajam Lietuvos valstybininkui, buvusiam Seimo, o dabar Europos parlamento nariui, prof. Vytautui Landsbergiui. Svečiai bus vaišinami vakariene, vyks šokiai. Anksčiau dalyvavusieji LF pokyliuose žino, kad jie visada pasižymėjo gera nuotaika ir būdavo gausiai lankomi. Vietas į šį renginį reikia užsisakyti iš anksto, skambinant Laimai Petrolūnienei tel. 630-257-1616.

UNION PIER LIETUVIŲ DRAUGIJOS metinis narių susirinkimas ir Padėkos dienos šventė įvyks sekmadienį, lapkričio 7 d. 2 v.p.p. (Michigan laiku) „Gintaro“ vasarvietėje, 15860 Lake Shore Rd., Union Pier, Michigan. Susirinkime vyks draugijos valdybos rinkimai, bus nutarta draugijos 2005 metų programa ir renginiai, nariai galės susimokėti metinį nario mokesį. Po susirinkimo įvyks Padėkos dienos šventės vakariene. Visi dalyviai yra prašomi prisidėti maistu arba auka. Apie tai, kokią maistą galėtumėte pagaminti, prašome pranešti Kristinai Karaitienei tel. 269-469-3298. Visi draugijos nariai ir norintys jais tapti, kviečiami atsivesti draugus ir svečius.

CICERO ŠV. ANTANO PARAPIJOJE spalio 24 d., sekmadienį, tuoj po 9 v.r. šv. Mišių parapijos salėje susirinkime maloniai pabendrauti rudens užbaigimo pietuose. Vėl ateina žiema, parapijos pastatų šildymas daug kainuoja, todėl šio renginio visas pelnas bus skirtas parapijos išdūi. Cicero LB valdyba nuoširdžiai kviečia dalyvauti ne tik parapijiečius. Džiugiai pasitiksime visus svečius.

ČIKAGOS Miesto HEALTH Department praneša apie pirmąją mirtį nuo Vakarų Nilo viruso šiais metais. 74 metų PV Čikagos gyventojai liga buvo diagnozuota rugpjūčio 14 d. ir mirė nuo Vakarų Nilo encefalito lydydusių komplikacijų šio mėnesio pradžioje. Nors šaltas oras apribojo uodų aktyvumą, nedidelė rizika apsikrėsti Vakarų Nilo virusu išlieka. Čikagiečiai skatinami apsaugoti uodus atbaidančiu DEET tepalu, riboti buvimą lauke nuo metu, kai uodai yra aktyviausi - nuo sutemos iki aušros. Tamsiu paros periodu patartina nešioti šviesios spalvos lengvai aptempančius drabužius: ilgas kelnes, ilgaraunkius marškinius, kojines ir batus. Taip pat svarbu tikrinti savo namo ar buto tinklėlius nuo vabzdžių, ar juose nėra skilylių ar plyšių. 2002 metais Illinois valstijoje buvo užregistruoti 884 viruso atvejai ir 64 mirtys, 2003 metais - 225 susirgimai ir 21 mirtis, o 2003 tik keturi ligos atvejai ir nei vienos mirties. Šių metų tragiškas įvykis dar kartą primena, jog turime būti budrus, taip pat informuoti savo kaimynus ir draugus.

ŠVČ. MERGELĖS MARIJOS GIMIMO parapijoje, esančioje 6900 S. Washtenaw Ave., Chicago, nuo lapkričio 1 d. keičiamas rytinių Mišių anglų kalba laikas. Mišios bus aukojamos 8:30 v.r.

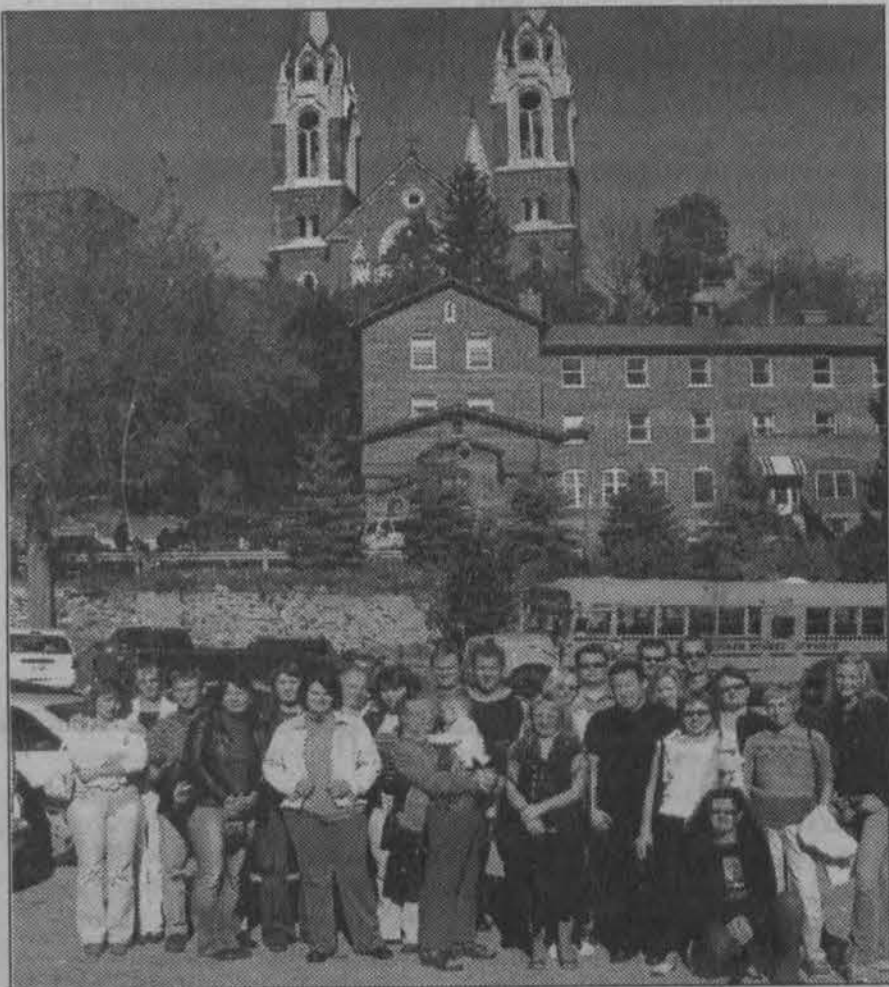
NEKALTOJO PRASIDĖJIMO PARAPIJOS mokyklos salėje, esančioje 2745 W. 44th St., spalio 30 d. 6 v.v. vyks šventė „Kaukių balius“. Bus lietuviško maisto, geros muzikos, vyks varžybos, kaukių paradas, veiks baras. Šokiams gros A. Barnišio ansamblis. Visus kviečiame pasilinksinti.

Vasariškai šiltą, bet jau pasipuošusią išpūdinomis rudens spalvomis, spalio 9 dieną dvylikos jaunų žmonių grupelė nuo Brighton Park lietuviškos bažnyčios išvyko maldos ir poilsio kelionėn į šventą kalną Wisconsin. Gerą ir maldingą nuotaiką dar labiau pakėlė atsiveriantys, rudens auksu pasipuošę, kalvoti krašto vaizdai ir tarsi galinga tvirtovė ant aukščiausios kalvos iškilusi „Marijos — Krikščionių Pagalbos“ bažnyčia su vienuolynu. Atvykstančių čikagiečių čia jau laukė apie dvidešimt lietuvačių iš Milwaukee. Gavę leidimą iš vienuolyno vyresniojo prioro Paul, nuostabioje šventykloje pakrikštijome jauniausią iš mūsų lietuvačių, vos —metukų sulaukusį, Ernestą iš Milwaukee. Reiktų priminti, jog „gražiamame mieste“ (taip indėnų kalboje vadinamas šis baikerių miestas) gyvenantys lietuviai savo vaikus krikštyti, netekties akimirka ar švenčių metu at-

vyksta į Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapiją Brighton Park Čikagoje. Esmis mūsų kelionės tikslas buvo Kryžiaus kelio apmąstymas bendroje maldoje. Čia tarsi išpūdingi paminklai į aukštą kalną veda keturiolika Jėzaus Kryžiaus kelio stočių. Visi kartu meldamiesi apmąstėme mūsų Viešpaties kančią ir kainą, kurią jis sumokėjo, kad mus įsigytų, sau laimėtų. Kartu su lapų šlamėjimu po kojomis, mūsų maldos ir padėka už šį nuostabų pasaulį kilo į dangų, grįždamos į mūsų širdis ramybe ir džiaugsmu. Daugelis ryžosi nugalėti 178 laiptelius vedančius į bažnyčios bokštą, kad galėtų pasigrožėti nuostabiais apylinkės vaizdais.

Po to visi kartu gražioje gamtoje pasidalinome gyvenimo išpūdziais ir atsivežtomis gėrybėmis. Visi jautėme, jog mus dieviškai palietė ne vien nuostabus gamtos grožis, bet bendra malda ir bičiulystė.

Kun. Jaunius

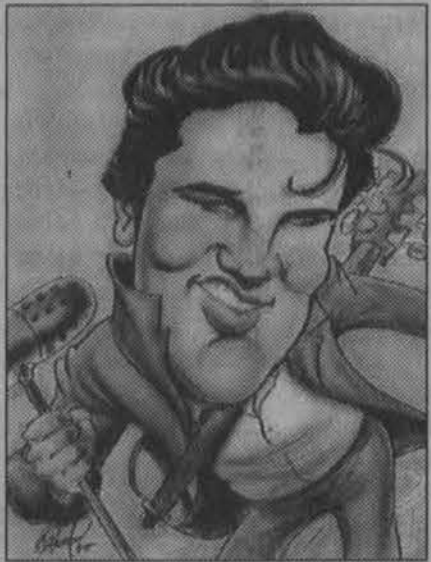
RUDENS ŠVENTĖ

Rudens lapai, vėjo pagauti, blaškosi po Čikagos miestą, o mes vėl susirinkime pasilinksinti, atšvęsti „Halloween — Rudens šventę“ Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje, 4420 S. Fairfield Ave., Brighton Parke.

Lauksime, gal mus aplankys tokios žymios žvaigždės, kaip Elvis Presley, kuris praeitais metais mums dainavo, net ir šoko jam būdingais judesiais. Kaip pernai, gal vėl salėje skraidys skaidrus drugeliai, angelai, raganos, kurios šokinėjo ir linksmo atvykusius svečius.

Šioje šventėje vyks žaidimai, kaukių paradas, skanus lietuviškas valgiai bei gėrimai. Šokiams gros geros nuotaikos A. Barnišio ansamblis.

Kviečiame visus, mažus ir didelius, vaikučius ir senelius užsidedi įdomias kaukes, kurios

Elvis Presley.

bus premijuotos ir atvykti į šią „Halloween šventę“ — 2004 m. spalio mėn. 30 d., šeštadienį 6 v.v. (Įėjimas iš Fairfield Ave.). Loterijoje galima laimėti dviratį! Dėl informacijos skambinkite telefonu 773-972-8767. Šventę ruošia parapijos choras.

PRENUMERUOKITE „DRAUGĄ“
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
LITHUANIAN NEWS PAPER
LITHUANIAN NEWS PAPER

Metams JAV — 100 dol.
Metams tik šeštadienio
laida 60 dol.
Metams tik „Bičiulystės“
laida 40 dol.

SKELBIMAI

Advokatas
DARIUS R. DIRMANTAS
Vairavimo ir Kriminalinių Teisių
Specialistas. Raštinės Čikagoje ir
Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba
877-496-3527

IMIGRACINĖS TEISĖS
ADVOKATAS
AURELIUS BUTVILAS
Tel. 312-580-1217
135 S. LaSalle #2300 Chicago, IL 60603
Galimos konsultacijos šeštadieniais

„Draugo“ skelbimų skyrius tel. 1-773-585-9500

Advokatas
Jonas Gibaitis
Civilinės ir
kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
E-mail: Gibaitis@aol.com
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 8 v.r. iki 1 v.p.p.

Advokatas
Vytėnis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

SUSIJUNGĘ MALDOJE

Nuotraukos iš maldos ir poilsio kelionės.

„DRAUGO“ KNYGYNĖLYJE

Šviesi rudens saulė A. Tyruolio poezijoje

Alfonsas Tyruolis — Maironio mokiny, klausęs šio klasiko paskaitų apie Donelaitį — unikali asmenybė lietuvių literatūroje. Tai ir vienas darbščiausių lietuvių autorių, visą gyvenimą pasišventęs literatūrai. Jis — ir poetas, ir vertėjas, ir literatūros kritikas, taip pat kaip ir eseistas, enciklopedijų bendradarbis, redaktorius, pedagogas.

Ypatingi A. Tyruolio parengti veikalai — dvi antologijos: „Lietuva pasaulinės poezijos posmuose“ ir „Lietuva pasaulinėje literatūroje“. Niekas kitas iki šiol nebuvo ėmęs tokio įdomaus ir sudėtingo darbo — surinkti literatūrinius tekstus apie Lietuvą.

Jį patį rašyti poeziją įkvėpė Maironio „Pavasario balsai“ ir „Jaunoji Lietuva“. Šio autoriaus įtaka labiau jaučiama pirmuosiuose A. Tyruolio rinkiniuose, tačiau vėliau jis neabejotinai pasirinko savito

poeto kelia.

Naujausias poezijos rinkinys „Rudens saulė“ nėra didelis apimtimi, tačiau jis sudarytas iš skirtingų laikotarpių parašytų eilėraščių (dalis publikuotų periodikoje, dalis — iš viso neskelbtų), be to, paskutiniame šios knygelės skyriuje „Gėlės iš svetur: poezijos vertimų puokštė“, spausdinami įvairių epochų poezijos vertimai. Vienas geriausių lietuvių vertėjų A. Tyruolis pateikia senosios egiptiečių poezijos, indų poeto Rabindranath Tagore, amerikiečio John Keats ir kitų žymių pasaulio autorių lyrykos vertimų.

Rinkinio pavadinimas — „Rudens saulė“ — neatsitiktinis. Pirmoji A. Tyruolio poezijos knyga, išleista 1935 m. vadinasi „Pavasario saulė“, taigi naujausias rinkinys yra tarsi užsklanda, parodanti poeto kūrybos kelią bei tendencijas. Beje, pavadinimą pastarajai knygelei pasiūlė poeto bičiulis Bernardas Brazdžionis, kuriam šis rinkinys ir dedikuotas. Nesileidžiant į gilesnę analizę, galima teigti, kad A. Tyruolio poezijoje vyrauja krikščioniškas pasaulėvaizdis, dažnai vartojami simbolizmo būdingi įvaizdžiai. Išryškina stoischoji, asketiškoji krikščionybės pusė. Tai nesunku įžvelgti įžanginiame rinkinio eilėraštyje:

Rudens saulė tyku ir ramu,
Palaimingu vėsos dvelkimu
Ji maldo, kas slepia kaitra-

ALFONSAS TYRUOLIS

Troškimas, kančia ir aistra. Prasmis centras šiame rinkinyje perkeliama į ramaus, nuspėjamo, kontroliuojamo rudens įvaizdį. Autoriui artimas beveik klasicistinis pasaulio suvokimas — ne veltui jis daug domėjosi Goethe, apie šį poetą jis 1932 m. yra parašęs studiją, kurią prieš keletą metų papildė ir išleido iš naujo.

Žmogaus žemiškasis gyvenimas suvokiamas kaip skausmų ir kančių virtinė, praskaidrinama vieno kito saulės blykstelėjimo. Tačiau A. Tyruolio kūrybai nebūdingas pesimizmas: žmogaus laikinumas traktuojamas ne kaip bausmė, bet kaip dovana, todėl kai kuriuose eilėraščiuose esama nuosai-kaus, filosofiško humoro.

Alfonsas Tyruolis „Rudens saulė“, Chicago: Lietuviškos knygos klubas, 2003. Kaina 7 dol.

Monika Bončukė